VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ TƯ
2.4.2025 (5.3 Ất Tỵ)
Số 40 (4174)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Nhận thức đầy đủ, sâu sắc về Nghị quyết số 57 của Bộ Chính trị

[2]

VỀ ĐÀO TẠO CÁC NGÀNH, NGHỀ CHUYÊN MÔN ĐẶC THÙ TRONG LĨNH VỰC NGHỆ THUẬT:

Cần lắm Nghị quyết riêng của Quốc hội

[8+9]

Việt Nam - Bỉ hợp tác văn hóa, nghệ thuật

[3]

HƯỚNG TỚI KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (30.4.1975 - 30.4.2025)

Một thời "tiếng hát át tiếng bom"

[10]

XUNG QUANH PHÁT HIỆN HAI THUYỀN CỔ "KỲ LẠ" Ở BẮC NINH

Xuất hiện một giả thuyết "gây sốc"

[5]

Để trở thành một diễn viên Xiếc tài năng, các em phải được đào tạo, khổ luyện từ rất nhỏ. Trong ảnh: Tiết mục biểu diễn của hai em học sinh Trường Trung cấp nghệ thuật Xiếc và Tạp kỹ Việt Nam **Ảnh: T.HIỀN**

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Định hướng giá trị thông tin, thị hiếu cho giới trẻ

● **THS, LUẬT GIA PHẠM VĂN CHUNG**

Vụ việc livestream ViruSs-Pháo gây sốt với 4,8 triệu lượt xem, với đa số là người trẻ, chủ nhân tương lai của đất nước đã làm dấy lên những lo ngại về định hướng giá trị và thị hiếu giới trẻ Việt Nam hiện nay.

Có thể nói, đây không chỉ là vụ việc cá biệt mà rất nhiều vụ việc tương tự đã xảy ra thu hút giới trẻ với những giá trị lệch lạc, gây ra những ồn ào không đáng có. Đúng ra, những vụ việc này không đáng phải bận tâm nhiều như chuyện yêu đương của ca sĩ, diễn viên nào đó hay có vụ việc dramma của các ngôi sao thể thao.

(Xem tiếp trang 2)

HỒI ÂM BÀI *AI DỰNG TƯỢNG NHÀ CHÍ SĨ PHAN BỘI CHÂU Ở THÀNH VINH?*:

Di dời tượng khỏi khu đô thị Cửa Tiền trước ngày 2.4

[9]

Bia đá trấn yểm cổ liên quan đến di tích chùa Cầu bị phá

[2]

Sự hiếu kỳ đang "đầu độc" tư duy giới trẻ

[13]

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Nhận thức đầy đủ, sâu sắc về Nghị quyết số 57 của Bộ Chính trị

Hôm qua 1.4, tại trụ sở Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư nghe báo cáo cập nhật kiến thức và cho ý kiến hoàn thiện Chuyên đề về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số. Tổng Bí thư Tô Lâm chủ trì cuộc họp. Tham dự cuộc họp có Thủ tướng Phạm Minh Chính; Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn cùng các Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư.

Tổng Bí thư Tô Lâm chủ trì cuộc họp Ảnh: TTXVN

Phát biểu kết luận cuộc họp, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, báo cáo Chuyên đề về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số là rất quan trọng, góp phần nhận thức đầy đủ, sâu sắc về Nghị quyết số 57 của Bộ Chính trị. Tổng Bí thư đề nghị Đảng ủy Chính phủ tiếp thu các ý kiến của các đồng chí trong Bộ Chính trị, Ban Bí thư để tiếp tục hoàn thiện báo cáo phục vụ Hội nghị Trung ương 11 khóa XIII theo đúng kế hoạch. Trong đó, báo cáo cần chú trọng cập nhật những xu hướng mới trên thế giới về khoa học, công nghệ, chuyển đổi số, đổi mới sáng tạo; đồng thời chỉ ra những vấn đề cụ thể, những giải pháp để triển khai thực hiện nhằm khắc phục hạn chế, tránh việc nêu chung chung, nhằm thống nhất trong nhận thức và hành động để tạo sức mạnh của cả hệ thống chính trị.

Tổng Bí thư giao Văn phòng Trung ương, cơ quan thường trực của Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số tiếp thu ý kiến tại cuộc họp, bổ sung, hoàn thiện các chương trình, kế hoạch để tham mưu triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 57 của Bộ Chính trị.

P.V (tổng hợp)

Gần 20 tỉnh, thành chưa gửi báo cáo về tình hình dạy thêm, học thêm

Tại Hội nghị trực tuyến của Bộ GD&ĐT với các Sở GD&ĐT diễn ra cuối tuần qua, đánh giá việc thực hiện Thông tư 29/2024/TT-BGDĐT quy định về dạy thêm, học thêm, ông Thái Văn Tài, Vụ trưởng Vụ Giáo dục phổ thông cho biết, hiện có 44 tỉnh, thành phố đã gửi báo cáo tình hình triển khai Thông tư 29 về Bộ và 19 tỉnh chưa gửi báo cáo.

Bộ GD&ĐT thông tin, Thông tư 29 đã nhận được sự đồng thuận cao và quan tâm đặc biệt của xã hội, nên được nắm bắt nhanh chóng và được triển khai kịp thời, đáp ứng mong mỏi của xã hội. Các địa phương, nhà trường, giáo viên, cha mẹ học sinh nhận thức rõ thêm về hệ lụy, tác hại của dạy thêm học thêm tràn lan tới học sinh, cha mẹ học sinh, nhà trường và toàn xã hội... Tuy nhiên, vẫn còn địa phương chậm ban hành văn bản hướng dẫn, ban hành quy định tại địa phương, dẫn tới lúng túng trong triển khai; sự phối hợp giữa các Sở, ngành trong triển khai các quy định về dạy thêm ngoài nhà trường có nơi chưa kịp thời nên một bộ phận giáo viên có nhu cầu dạy thêm hoang mang, lo lắng.

Việc chỉ đạo các cơ sở giáo dục điều chỉnh kế hoạch giáo dục của nhà trường để phù hợp với quy định của Thông tư ở một số nơi chưa kịp thời, sẵn sàng từ thời điểm Thông tư ban hành; còn một bộ phận cán bộ quản lý giáo viên chưa hiểu hết quy định, tinh thần của Thông tư số 29. Trong khi đó, công văn hướng dẫn dạy học 2 buổi/ngày chưa đáp ứng yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, cần phải thay đổi điều chỉnh. Bộ GD&ĐT cũng nêu hàng loạt các giải pháp để các địa phương triển khai Thông tư 29 một cách có hiệu quả. Cụ thể: Tiếp tục tăng cường chỉ đạo, tuyên truyền về nội dung, ý nghĩa Thông tư số 29; nâng cao hiệu quả công tác chuyên môn; tăng cường đầu tư cơ sở vật chất bảo đảm học 2 buổi/ngày.

V.D

Bia đá trấn yểm cổ liên quan đến di tích chùa Cầu bị phá

Chiều qua 1.4, chính quyền địa phương đã cử lực lượng bảo vệ an ninh cơ sở túc trực, bảo vệ tại vị trí cây đa bia yểm có liên quan đến di tích chùa Cầu, nơi vừa xảy ra vụ việc phá hoại tấm bia đá dưới gốc cây khiến người dân bức xúc. Vụ việc được phát hiện vào trưa cùng ngày khi người dân ở khu vực cây đa bia yểm trên đường Phan Châu Trinh, khối phố Hoài Phô, phường Cẩm Phô, TP Hội An đến thắp hương, quét dọn như thường lệ thì phát hiện bề mặt tấm bia đá đặt dưới gốc đa cổ thụ đã bị tẩy xóa nham nhở.

Vụ việc được báo lên chính quyền địa phương và ngay sau đó lực lượng chức năng, Công an thành phố Hội An đã tới hiện trường để ghi nhận phục vụ điều tra. Tại hiện trường, tấm bia đá cổ dưới gốc cây đa có dấu hiệu bị tẩy xóa, làm biến dạng thông tin có liên quan trên tấm bia này. Ông Vũ Văn Mạnh, Tổ trưởng Tổ bảo vệ an ninh cơ sở khối Hoài Phô cho biết, ngay sau khi nhận thông tin từ người dân, Công an TP Hội An đã tới ghi nhận hiện trạng ban đầu. Đồng thời yêu cầu tăng cường bảo vệ khu vực bia đá để bảo vệ hiện trường. Sự việc khiến người dân quanh khu vực phố cổ bức xúc, vì người dân coi đây là nơi linh thiêng nên không ai dám động phá, cắt cử người dọn dẹp, hương khói thường xuyên. Hiện Trung tâm quản lý bảo tồn di sản văn hóa Hội An đã có văn bản gửi Công an phường Cẩm Phô xem xét điều tra, xử lý các đối tượng đã thực hiện hành vi phá hoại bia cổ.

Cây đa bia yểm (tên khoa học là Ficus superba var, japonica Miq) trên đường Phan Chu Trinh là một trong những cây đa có tuổi thọ cao nhất ở Hội An. Vị trí cây nằm cách phố cổ Hội An khoảng 150m, cách chùa Cầu khoảng 300m. Dưới gốc đa có tấm bia đá khắc dòng chữ Hán Nôm tạo hình đạo bùa. Nhiều nhà nghiên cứu nhận định tấm bia này dùng để trấn thủy và có mối liên hệ với tín ngưỡng thờ thần Bắc Đế Trấn Vũ tại di tích Chùa Cầu. Hiện vụ việc đang được công an làm rõ.

Tin, ảnh: KHÁNH CHI

Tấm bia đá bị tẩy xóa

Định hướng...

(Tiếp theo trang 1)

Cứ người nổi tiếng là thu hút giới trẻ quan tâm, thậm chí nhiều người còn sẵn sàng bỏ tiền bạc, thời gian chỉ để theo dõi, quan tâm sâu sát đến vụ việc "không đâu, vào đâu".

Thực tế nhiều vụ việc ồn ào trên mạng xã hội do những người nổi tiếng gây ra là chiêu trò nhố nhăng, vô bổ làm lệch lạc nhận thức của giới trẻ nhưng chưa có các chế tài đủ mạnh để xử lý. Từ đó, một bộ phận lớn thế hệ trẻ bị tác động tiêu cực, ảnh hưởng xấu đến nhân cách, nhận thức từ chính những idol lệch chuẩn hay vụ việc dramma kiểu như thế này. Nhiều vụ việc rõ ràng đã vi phạm pháp luật, trái với thuần phong, mỹ tục của dân tộc, ngược với đạo đức xã hội nhưng chưa được xử lý kịp thời, nghiêm khắc. Hệ quả của những vụ việc này đã tác động tiêu cực đến xã hội, nhất là ảnh hưởng tiêu cực đến thế hệ trẻ.

Đáng ra giới trẻ, trong độ tuổi sung sức, đầu óc nhanh nhạy có thể tiếp thu những giá trị tốt đẹp, những câu chuyện bổ ích, có ý nghĩa mang lại những giá trị cho bản thân, quê hương và đất nước thì lại bị những giá trị lệch chuẩn, vô bổ, nhảm nhí, độc hại tác động, lôi kéo, định hướng nhân cách theo hướng tiêu cực, cực đoan. Vì vậy, cơ quan chức năng cần sớm quan tâm định hướng, chấn chỉnh, xử lý nghiêm những vụ việc như thế này. Theo đó, sớm có những định hướng giá trị thông tin, thị hiếu giúp cho giới trẻ tỉnh táo, suy nghĩ sâu xa hơn tránh bị những đối tượng kích động, dùng scandal ồn ào, vô bổ nhằm thu hút sự chú ý, thậm chí đây rất có thể là những kịch bản đã được tạo dựng sẵn để trục lợi từ sự nổi tiếng của họ.

Đặc biệt cần có chuẩn mực cơ bản để định hướng nhận thức, giá trị văn hóa, thị hiếu cho giới trẻ để họ không theo, tránh xa và lên án đối với những giá trị lệch lạc, vô bổ, vi phạm pháp luật để giữ gìn, làm trong sạch không gian mạng. Hiện đã có bộ tiêu chí về cách thức ứng xử của giới văn nghệ sĩ, người nổi tiếng trên mạng xã hội, và vì thế cần áp dụng một cách triệt để. Khi đó những hành vi lệch chuẩn, chiêu trò để thu hút giới trẻ nhằm trục lợi xuất hiện là bị xử lý, ngăn chặn ngay như cách làm của các cơ quan chức năng trong việc ngăn chặn, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật, đó là đưa thông tin xấu độc, sai sự thật, bạo lực... Hay như là cách các trang mạng xã hội đang làm hiện nay là để bảo vệ tiêu chuẩn cộng đồng; theo đó, cứ có hành vi vi phạm tiêu chuẩn cộng đồng là bị treo, bị chặn tài khoản mạng xã hội ngay lập tức!

Có như vậy mới làm cho môi trường mạng lành mạnh, bảo vệ, giữ gìn được các giá trị văn hóa chuẩn mực, hữu ích, nhất là bảo vệ giới trẻ trước những hiện tượng văn hóa lố lăng, lệch chuẩn đang có xu hướng ngày càng gia tăng như hiện nay và đang gây tác động tiêu cực đến nhận thức, nhân cách của giới trẻ hiện nay. ■

Việt Nam - Bỉ hợp tác văn hóa, nghệ thuật

HÀ MINH - TÙNG QUANG

Nhận lời mời của Chủ tịch nước Lương Cường và phu nhân, Nhà vua Bỉ Philippe và Hoàng hậu thăm cấp Nhà nước Việt Nam từ ngày 31.3 - 4.4.2025. Sáng qua 1.4, sau Lễ đón cấp Nhà nước được tổ chức long trọng tại Phủ Chủ tịch, Chủ tịch nước Lương Cường và Nhà vua Bỉ Philippe đã hội kiến.

Tại cuộc hội kiến, hai nhà lãnh đạo đã trao đổi về các phương hướng hợp tác lớn giữa hai nước nhằm đưa quan hệ hữu nghị, truyền thống Việt Nam - Bỉ đi vào chiều sâu, thực chất, hiệu quả, bao gồm tăng cường tiếp xúc và trao đổi đoàn các cấp, nhất là cấp cao, trên tất cả các kênh Đảng, Nhà nước, Chính phủ, Quốc hội;

Tiếp tục triển khai hiệu quả các cơ chế hợp tác song phương hiện có và nghiên cứu xây dựng các cơ chế hợp tác mới nhằm làm sâu sắc hợp tác chuyên ngành giữa hai nước; phối hợp chặt chẽ và ủng hộ lẫn nhau tại các diễn đàn, tổ chức quốc tế như khuôn khổ quan hệ ASEAN - EU, Pháp ngữ, Liên Hợp Quốc, đặc biệt tại Hội đồng nhân quyền Liên Hợp Quốc khi hai nước cùng là thành viên nhiệm kỳ 2023-2025…

Hai bên nhất trí đẩy mạnh hợp tác trong các lĩnh vực quan trọng như nông nghiệp, giáo dục - đào tạo, văn hóa - du lịch, quốc phòng - an ninh, khoa học và công nghệ, hợp tác địa phương; đồng thời mở rộng sang các lĩnh vực tiềm năng khác như công nghệ xanh, trí tuệ nhân tạo, đổi mới sáng tạo, công nghệ cao, thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, nhất là trong lĩnh vực công nghiệp bán dẫn. Trao đổi về các vấn đề khu vực và quốc tế cùng quan tâm, hai bên khẳng định tầm quan trọng của việc thúc đẩy chủ nghĩa đa phương, thượng tôn pháp luật quốc tế; nhấn mạnh giải quyết các tranh chấp trong vấn đề Biển Đông bằng các biện pháp hòa bình, trên cơ sở nguyên tắc cơ bản của Hiến chương Liên Hợp Quốc và luật pháp quốc tế, đặc biệt là Công ước Liên Hợp Quốc về Luật Biển (UNCLOS) năm 1982, góp phần duy trì hòa bình, ổn định, an ninh, an toàn, tự do hàng hải và hàng không tại các khu vực và trên thế giới, vì hợp tác và thịnh vượng chung toàn cầu.

Sau hội kiến, hai nhà lãnh đạo chứng kiến Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng và Bộ trưởng, Thủ hiến Vùng Thủ đô Bruxelles Rudi Vervoort trao văn kiện Chương trình hợp tác giai đoạn 2025-2027 giữa Bộ VHTTDL nước Cộng hòa XHCN Việt Nam và Vùng thủ đô Bruxelles. Trước đó, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng đã tham dự Lễ đón chính thức Nhà vua và Hoàng hậu Bỉ và hội kiến giữa Chủ tịch nước Lương Cường và Nhà vua Bỉ. Qua việc ký Chương trình hợp tác, Bộ VHTTDL và Vùng thủ đô Bruxelles cam kết tăng cường trao đổi văn hóa thông qua việc tổ chức các sự kiện nghệ thuật, triển lãm và liên hoan phim. Bên cạnh đó, các hoạt động trong lĩnh vực di sản bao gồm bảo tồn, phục hồi các di tích lịch sử, số hóa dữ liệu di sản và chia sẻ kinh nghiệm trong công tác quản lý bảo tàng cũng là nội dung ưu tiên hợp tác.

Chương trình hợp tác cũng chú trọng đến các ngành công nghiệp sáng tạo như điện ảnh, thiết kế, nhiếp ảnh, truyền hình và thủ công mỹ nghệ. Các bên sẽ hỗ trợ nhau trong việc quảng bá phim, tham dự các liên hoan phim quốc tế, bảo tồn và số hóa các tác phẩm điện ảnh. Đồng thời, chương trình cũng khuyến khích hợp tác giữa các chuyên gia và nhà làm phim nhằm thúc đẩy sự phát triển của ngành công nghiệp điện ảnh hai nước. Trong thời gian qua, Việt Nam và Vương quốc Bỉ duy trì hợp tác trong lĩnh vực văn hóa, chủ yếu thông qua Cộng đồng người Bỉ nói tiếng Pháp (Wallonie-Bruxelles) trên nhiều lĩnh vực chuyên môn như nghệ thuật biểu diễn, nghệ thuật tạo hình, văn học, điện ảnh và nghe nhìn, di sản văn hóa, giáo dục bảo tàng… Hai bên đã ký kết Hiệp định Hợp tác Văn hóa giữa Chính phủ nước Cộng hòa XHCN Việt Nam và Chính phủ Cộng đồng người Bỉ nói tiếng Pháp năm 1993 và Hiệp định hợp tác giữa Chính phủ nước Cộng hòa XHCN Việt Nam và Cộng đồng người Bỉ nói tiếng Pháp vùng Wallonie và Ủy ban Cộng đồng tiếng Pháp vùng Bruxelles năm 2002. Thỏa thuận hợp tác giữa Bộ VHTTDL và Vùng thủ đô Bruxelles đánh dấu bước tiến mới, không chỉ giúp mở rộng giao lưu văn hóa nói riêng mà còn góp phần củng cố quan hệ hợp tác giữa Việt Nam và Bỉ nói chung.

Chủ tịch nước Lương Cường và Nhà vua Bỉ Philippe chứng kiến Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng và Bộ trưởng, Thủ hiến Vùng thủ đô Brussels Rudi Vervoort trao đổi văn kiện Chương trình hợp tác giai đoạn 2025-2027 giữa Bộ VHTTDL Việt Nam và Vùng thủ đô Brussels Ảnh: QUANG PHÚC

Trưa cùng ngày, Chủ tịch nước Lương Cường và phu nhân cùng Nhà vua Bỉ Philippe và Hoàng hậu Mathilde có chuyến tham quan Hoàng thành Thăng Long, quần thể di tích gắn với lịch sử kinh thành Thăng Long Hà Nội. Chủ tịch nước và phu nhân cùng Nhà vua Bỉ và Hoàng hậu đi bộ dạo qua Đoan Môn để ghé thăm hố khảo cổ và bậc rồng đá Điện Kính thiên, nơi còn lưu giữ nhiều dấu tích của Hoàng thành Thăng Long qua các thời kỳ lịch sử. Ngoài ra, đoàn cũng thăm nhà trưng bày Báu vật hoàng cung Thăng Long là nơi trưng bày một số hiện vật được công nhận "Bảo vật quốc gia" gồm đồ kim loại quý, các loại đồ gốm sứ cao cấp do lò quan Thăng Long chế tác phục vụ nhà vua, vương hậu, hoàng tộc và sinh hoạt của triều đình. Chủ tịch nước và phu nhân cùng các vị khách quý đã được đại diện Trung tâm bảo tồn Di sản Thăng Long - Hà Nội giới thiệu về lịch sử hàng nghìn năm của dân tộc Việt Nam thông qua những hiện vật được bảo tồn, gìn giữ tại khu di sản Khu trung tâm Hoàng thành, nơi mang đậm dấu ấn lịch sử của Thủ đô nghìn năm văn hiến. Những công trình kiến trúc từ xa xưa; những dấu tích kiến trúc và những hiện vật khảo cổ tại đây là niềm tự hào vô giá của Thăng Long - Hà Nội nói riêng, của nước Việt Nam nói chung.

Chủ tịch nước Lương Cường và phu nhân cùng Nhà vua Vương quốc Bỉ Philippe và Hoàng hậu tham quan Hoàng thành Thăng Long - Hà Nội Ảnh: TTXVN

Phu nhân Chủ tịch nước và Hoàng hậu Vương quốc Bỉ tham quan nhà sàn trong Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch Ảnh: XUÂN TRẦN

Chủ tịch nước và phu nhân cùng các vị khách quý đã được đại diện Trung tâm bảo tồn Di sản Thăng Long - Hà Nội giới thiệu về lịch sử hàng nghìn năm của dân tộc Việt Nam thông qua những hiện vật được bảo tồn, gìn giữ tại khu di sản Khu trung tâm Hoàng thành, nơi mang đậm dấu ấn lịch sử của Thủ đô nghìn năm văn hiến. Những công trình kiến trúc từ xa xưa; những dấu tích kiến trúc và những hiện vật khảo cổ tại đây là niềm tự hào vô giá của Thăng Long - Hà Nội nói riêng, của nước Việt Nam nói chung.

Chủ tịch nước và phu nhân cùng Nhà vua Bỉ và Hoàng hậu cũng đã nghe thuyết minh về di tích điện Kính Thiên, nơi quan trọng nhất trong Cấm thành Thăng Long xưa, nơi cử hành các nghi lễ long trọng nhất của triều đình, đón tiếp sứ giả nước ngoài và là nơi thiết triều bàn những việc quốc gia đại sự; cũng như phần kiến trúc còn sót lại của thềm rồng điện Kính Thiên, những nền đá cũ cùng các bậc thềm để lên tới chính điện, với những con rồng đá chầu ở thềm điện, được điêu khắc từ thế kỷ XV, đại diện cho nghệ thuật điêu khắc đỉnh cao thời Lê Sơ. Nhà vua Bỉ và Hoàng hậu bày tỏ sự ấn tượng trước giá trị văn hóa và lịch sử sâu sắc mà Hoàng thành Thăng Long mang lại, đồng thời nhấn mạnh tầm quan trọng của việc bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa của mỗi dân tộc.

Cũng trong khuôn khổ chuyến thăm, sáng cùng ngày, bà Nguyễn Thị Minh Nguyệt, phu nhân Chủ tịch nước Lương Cường và Hoàng hậu Vương quốc Bỉ Mathilde đã thăm Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch. Chuyến tham quan Hoàng thành Thăng Long của hai nhà lãnh đạo cũng như thăm Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch của phu nhân Chủ tịch nước và Hoàng hậu nhằm giới thiệu với Nhà vua Philippe và Hoàng hậu Mathilde về lịch sử, văn hóa đất nước Việt Nam tươi đẹp cũng như về con người Việt Nam anh hùng, mến khách, từ đó thúc đẩy giao lưu nhân dân, tạo nền tảng cho việc mở rộng hợp tác sang các lĩnh vực sâu rộng khác giữa hai nước. ■

Người dân mòn mỏi chờ nước tưới từ dự án hơn 550 tỉ đồng

Bài, ảnh: NGỌC HÒA

Sau 8 năm triển khai, nhiều lần gia hạn tiến độ thi công dự án, nhưng đến nay hồ chứa nước Đăk Pokei, xã Đăk Ruồng, huyện Kon Rẫy (Kon Tum) vẫn chưa thể tích đủ nước để cung cấp nước tưới và nước sinh hoạt cho vùng hạ lưu như thiết kế ban đầu. Điều này không chỉ gây lãng phí mà còn gây bức xúc cho người dân.

Năm 2018, dự án hồ chứa nước Đăk Pokei được triển khai xây dựng với tổng mức đầu tư trên 553 tỉ đồng từ nguồn ngân sách Trung ương và địa phương, do Ban Quản lý đầu tư xây dựng các công trình NN&PTNT tỉnh Kon Tum làm chủ đầu tư. Dự án được chia làm 2 giai đoạn.

Phần hạ du thân đập hồ chứa nước Đăk Pokei trơ trọi

Dự án liên tục trễ hẹn

Giai đoạn 1 có tổng mức đầu tư hơn 434 tỉ đồng, thời gian thi công từ năm 2018-2020. Các hạng mục được xây dựng gồm công trình đầu mối, hệ thống kênh chính, kênh nhánh để cung cấp nước tưới cho 1.600 ha lúa nước, hoa màu, cây công nghiệp; hệ thống công trình cấp nước sinh hoạt cho 15.300 người dân. Giai đoạn 2 có tổng mức đầu tư trên 118 tỉ đồng sẽ được đầu tư sau khi cân đối nguồn vốn.

Khi hoàn thành, hồ chứa này hứa hẹn sẽ đảm bảo cung cấp nước tưới cho 2.000 ha đất sản xuất nông nghiệp trên địa bàn huyện Kon Rẫy và TP Kon Tum, tạo nguồn nước sinh hoạt cho 35.000 người dân. Tuy nhiên, đến năm 2020, vì dự án không hoàn thành nên HĐND tỉnh Kon Tum quyết nghị điều chỉnh tiến độ thực hiện giai đoạn 1 từ năm 2018-2023 (kéo dài thêm 3 năm so với kế hoạch - PV) sẽ hoàn thành, đi vào hoạt động. Tuy nhiên, sau 8 năm khởi công, đến thời điểm hiện tại dự án vẫn chưa thể cấp nước tưới và nước sinh hoạt cho người dân.

Trả lời báo chí, ông Lưu Văn Lợi, Phó giám đốc Ban Quản lý đầu tư xây dựng các công trình NN&PTNT tỉnh Kon Tum cho biết, mục tiêu trong giai đoạn 1 của dự án đã được điều chỉnh. Theo đó, trong giai đoạn 1 đã không còn kinh phí để thực hiện việc cung cấp nước sinh hoạt cho 15.300 người dân như mục tiêu ban đầu. Ngoài ra, mục tiêu cung cấp nước tưới cho 1.600 ha cây trồng ban đầu cũng được điều chỉnh giảm xuống còn 600 ha. Theo ông Lợi, nguyên nhân khiến phải điều chỉnh dự án là do giá vật liệu, vật tư trong năm 2021 biến động lớn. Ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 làm tăng chi phí xây lắp dự toán vật tư, vật liệu. Giá vật liệu thép tại thời điểm thi công tăng đột biến từ 35 - 50% so với đơn giá dự thầu. "Phải điều chỉnh mục tiêu vì tiền đã hết, trong quá trình thực hiện dự án kinh phí trượt giá, không đủ tiền làm giai đoạn 1. Quá trình triển khai dự án gặp phải một loạt các vấn đề như một số khu vực nghi ngờ có chất phóng xạ, thời gian thực hiện dự án đúng thời điểm đại dịch Covid-19 bùng phát, kinh phí trượt đi nên buộc phải điều chỉnh mục tiêu giai đoạn 1. Đến nay, giai đoạn 1 của dự án chỉ có mục tiêu cung cấp nước tưới cho 600 ha cây trồng", ông Lợi lý giải.

Ông Lợi cho biết thêm, đến thời điểm hiện nay, hồ chứa Đăk Pokei vẫn trong quá trình tích nước. Hiện công trình chưa được bàn giao và đưa vào sử dụng. Dự kiến đến tháng 7 - 8.2025, hồ sẽ tích đủ dung lượng nước để đảm bảo vận hành. Do đó đến thời điểm hiện tại, hồ chứa nước này vẫn chưa thể cung cấp nước tưới cho 600 ha cây trồng và người dân phải tiếp tục chờ đợi. "Dự kiến trong giai đoạn trung hạn 2026-2030, dự án sẽ triển khai tiếp giai đoạn 2 để phát huy hết hiệu quả theo công suất thiết kế công trình", ông Lợi thông tin thêm.

Sau 8 năm thi công, dự án hồ chứa nước Đăk Pokei vẫn đang tích nước, chưa thể bàn giao đi vào hoạt động

Người dân mòn mỏi chờ nước tưới

Khi triển khai dự án, chính quyền địa phương và người dân đều vui mừng, bởi có nước người dân sẽ thuận tiện trong việc canh tác 2 vụ và chuyển đổi cơ cấu cây trồng hợp lý để phát triển kinh tế, thúc đẩy địa phương phát triển. Tuy nhiên, dự án trễ hẹn hết lần này đến lần khác khiến cho người dân "thôi mong đợi".

> *"Chính quyền địa phương và người dân rất mong mỏi dự án thủy lợi Đăk Pokei đưa vào hoạt động. Công trình không chỉ đáp ứng nhu cầu nước tưới cho hàng trăm ha đất nông nghiệp, mà còn mở ra cơ hội cho người dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng và đa dạng hóa các mô hình sinh kế."*
>
> **(Ông NGUYỄN VĂN THỦY, Phó Chủ tịch UBND huyện Kon Rẫy)**

Ông Nông Văn Điệp, trú tại xã Đăk Ruồng bức xúc: "Cứ đến mùa khô, ruộng đồng ở địa phương lại thiếu nước. Từ khi khởi công, bà con luôn mong ngóng dự án hoàn thành để phục vụ sản xuất nông nghiệp nhưng đợi mãi vẫn chẳng thấy nước về. Dự án kéo dài, không đưa nguồn nước vào sử dụng gây lãng phí". Chị Y Phiếng, thôn 13, xã Đăk Ruồng chia sẻ, cánh đồng lúa của thôn mỗi năm chỉ sản xuất được một vụ vì thiếu nước. Khi nghe thông báo có dự án hồ chứa đưa nước về cho người dân sản xuất, người dân kỳ vọng rất lớn, bởi có nước thì việc sản xuất, chuyển đổi cơ cấu cây trồng cũng thuận lợi. Nhưng chờ mãi không thấy nước đâu, vụ này cũng chưa có nước nên hơn 7 sào ruộng tiếp tục bỏ hoang, phải chờ vào mùa mưa có nước mới sản xuất.

Ông Nguyễn Văn Thủy, Phó Chủ tịch UBND huyện Kon Rẫy cho hay, dự kiến khi dự án thủy lợi Đăk Pokei hoàn thành, hệ thống kênh chính Tây sẽ cung cấp nước tưới cho 300 ha đất sản xuất nông nghiệp còn hệ thống kênh chính Đông sẽ tưới cho khoảng 700 ha. Tuy nhiên, đến nay dự án thủy lợi này vẫn chưa bàn giao và chưa cung cấp nước tưới. "Chính quyền địa phương và người dân rất mong mỏi dự án thủy lợi Đăk Pokei đưa vào hoạt động. Công trình không chỉ đáp ứng nhu cầu nước tưới cho hàng trăm ha đất nông nghiệp, mà còn mở ra cơ hội cho người dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng và đa dạng hóa các mô hình sinh kế", Phó chủ tịch UBND huyện Kon Rẫy bày tỏ.■

Công an TP.HCM ra quân thực hiện cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm

Sáng qua 1.4, Công an TP.HCM tổ chức Lễ ra quân thực hiện cao điểm tấn công trấn áp tội phạm, phát động đợt thi đua đặc biệt 50 ngày đêm lập thành tích chào mừng 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước; kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tại lễ ra quân, ông Dương Ngọc Hải, Phó Chủ tịch Thường trực UBND TP.HCM nhấn mạnh, năm 2025 là năm đánh dấu nhiều mốc lịch sử quan trọng, diễn ra nhiều sự kiện chính trị trọng đại mang tầm quốc tế và quốc gia, đặc biệt là các hoạt động tổ chức kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước.

Đây cũng là thời điểm cần tập trung và đặt yêu cầu cao hơn trong công tác đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, đòi hỏi sự đoàn kết, đồng sức, đồng lòng của cả hệ thống chính trị và nhân dân, đưa hình ảnh đẹp của Thành phố đến với bạn bè quốc tế, nhân dân cả nước. Ông Dương Ngọc Hải yêu cầu lực lượng công an, quân đội, lực lượng bảo vệ an ninh trật tự tại cơ sở phát huy tinh thần chủ động, xử lý kịp thời, có hiệu quả các tình huống phức tạp phát sinh ngay từ cơ sở, không để bị động, bất ngờ trong mọi tình huống. Bảo vệ tuyệt đối an toàn các mục tiêu, công trình trọng điểm, các sự kiện chính trị, văn hóa, xã hội quan trọng của đất nước, an ninh, an toàn các hoạt động của các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các đoàn khách quốc tế, các Hội nghị quốc tế tổ chức tại thành phố...

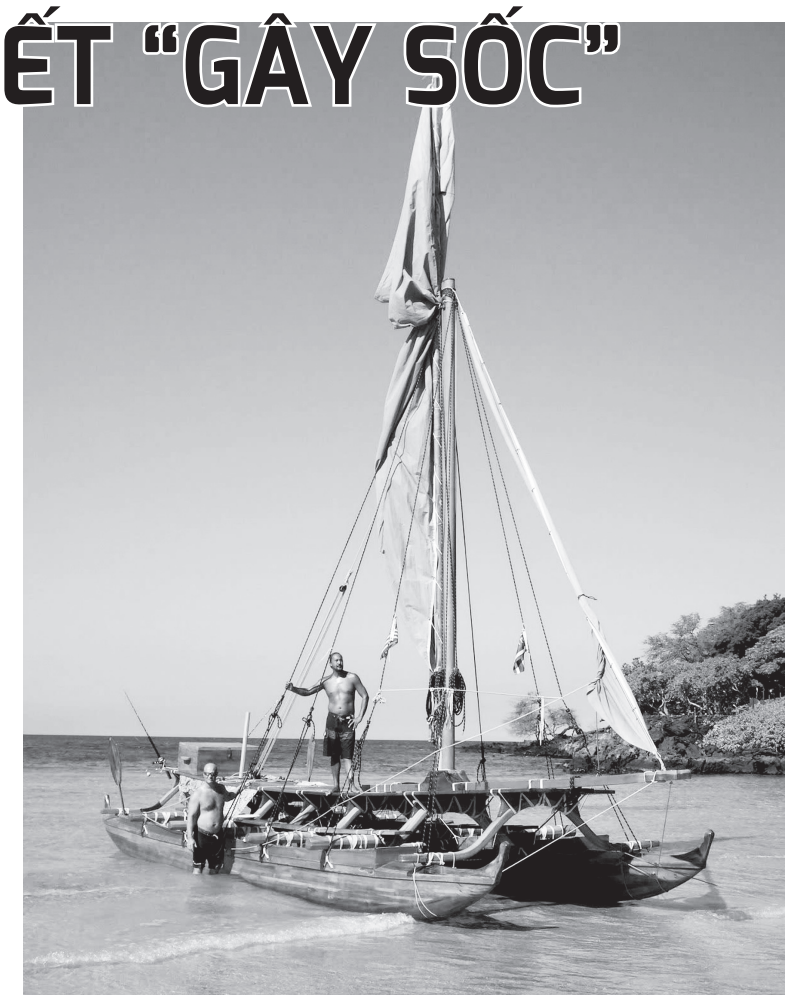
P.V

Xung quanh phát hiện hai thuyền cổ "kỳ lạ" ở Bắc Ninh

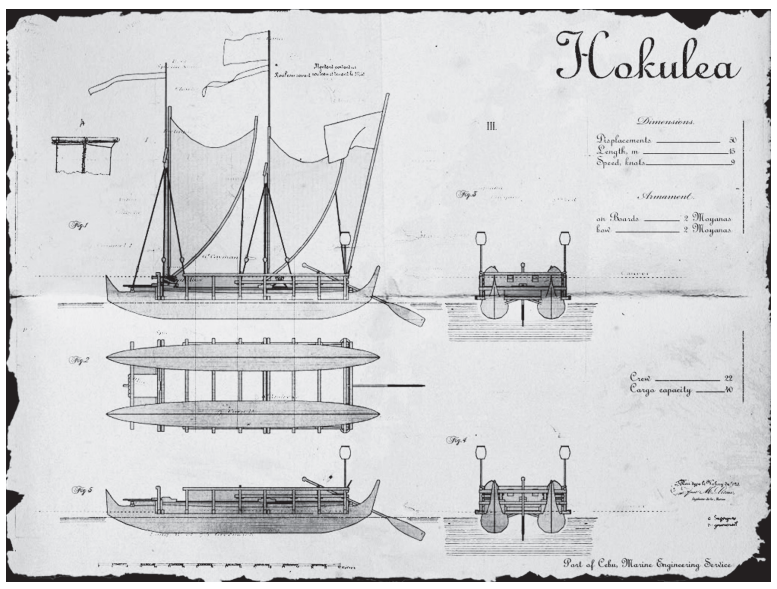
XUẤT HIỆN MỘT GIẢ THUYẾT "GÂY SỐC"

● **NGỌC TRUNG - LÂM SƠN**

Giới khảo cổ học Việt Nam đã có một phát hiện hết sức quan trọng và bất ngờ khi khai quật được hai thuyền cổ với kích thước lớn chưa từng có tại Thuận Thành (Bắc Ninh). Sự kiện này đang gây xôn xao trong giới nghiên cứu không chỉ bởi kích cỡ mà còn bởi các yếu tố kỹ thuật độc đáo, mở ra những giả thuyết về khả năng giao lưu văn hóa và kỹ thuật đóng tàu với các nền văn minh xa xôi hơn khu vực Đông Nam Á thông thường.

Hình ảnh thực tế thuyền Hokule'a

Mẫu hình thuyền song thân Hokule'a nổi tiếng của Hawaii

PGS.TS Bùi Minh Trí, chuyên gia khảo cổ trực tiếp nghiên cứu hiện vật cho biết, loại hình thuyền vừa phát hiện ở Thuận Thành có thể gọi là thuyền "song thân", thể hiện rõ nét sự giao lưu kỹ thuật hàng hải quốc tế, đặc biệt là sự ảnh hưởng sâu sắc từ các nền văn hóa châu Á - Thái Bình Dương, vượt xa phạm vi Đông Nam Á. Việc phát hiện hai thuyền này đã khiến nhiều chuyên gia đánh giá lại những quan niệm trước đây về kỹ thuật hàng hải cổ đại tại Việt Nam.

Thuyền "song thân", kỹ thuật và đặc điểm khác biệt

Ông Bùi Minh Trí cũng nhắc tới thuyền Hokule'a nổi tiếng của Hawaii như một trường hợp nghiên cứu tương đồng. Thuyền Hokule'a là một chiếc thuyền đôi truyền thống của người Hawaii. Đây là biểu tượng quan trọng trong việc phục hồi kỹ thuật điều hướng truyền thống Polynesia, sử dụng các yếu tố tự nhiên như sao, gió, và sóng biển để định hướng mà không cần thiết bị hiện đại.

Thuyền đã thực hiện nhiều hành trình xuyên Thái Bình Dương, góp phần lớn vào việc hiểu biết về kỹ thuật hàng hải cổ truyền của người Polynesia. Sự tương đồng về cấu trúc và kỹ thuật giữa hai thuyền này càng củng cố thêm giả thuyết về sự liên hệ và ảnh hưởng văn hóa quốc tế trong lịch sử hàng hải cổ đại. Theo phân tích của PGS.TS Bùi Minh Trí, niên đại của những thuyền này được xác định khá rõ ràng, nằm trong khoảng thế kỷ XI đến XIV. Nhiều chuyên gia khẳng định rằng, với cấu tạo kỹ thuật và những vật liệu được sử dụng, chiếc thuyền không thể được chế tạo sớm hơn thời Đường (thế kỷ X) và cũng không thể muộn hơn thời Minh (thế kỷ XV). Đây là giai đoạn lịch sử có nhiều biến động về thương mại và giao lưu văn hóa hàng hải, tạo điều kiện thuận lợi để công nghệ chế tạo tàu thuyền được phát triển mạnh mẽ.

Một trong những điểm nổi bật nhất khiến nhiều chuyên gia, nhà nghiên cứu phải chú ý chính là việc thuyền chỉ sử dụng loại đinh bằng gỗ (đinh chốt) thay vì kim loại, phù hợp với kỹ thuật đóng tàu thuyền phổ biến trước thế kỷ XV. Điều này không chỉ thể hiện sự tinh xảo trong kỹ thuật chế tác mà còn cho thấy khả năng sáng tạo và thích nghi của người Việt cổ với điều kiện vật liệu sẵn có tại địa phương. Kỹ thuật đóng thuyền với những thanh gỗ chắc chắn kết nối hai thân song song đã giúp thuyền có khả năng di chuyển ổn định trên mặt nước, phù hợp với việc di chuyển từ sông ra biển, hoặc phục vụ các tuyến đường thủy quan trọng vào thời kỳ đó. Đề cập sâu hơn, PGS.TS Bùi Minh Trí cũng cho biết, thiết kế của thuyền với mặt sàn rộng và cánh buồm lớn đặt ở trung tâm đã tạo ra một không gian lý tưởng cho việc vận hành và có thể là sinh hoạt dài ngày.

Ông Bùi Minh Trí đặt giả thuyết rằng, rất có thể chiếc thuyền này không chỉ dùng để trung chuyển hàng hóa nhẹ mà còn có thể đóng vai trò như một du thuyền sang trọng dành cho giới quý tộc hoặc hoàng gia thời kỳ phong kiến Việt Nam. Thời Lý từng có ghi chép về những con thuyền lớn chở cả đoàn triều đình, thậm chí có cả bếp núc và không gian nghỉ ngơi, phục vụ những chuyến đi xa của triều đình.

Ông Bùi Minh Trí đặt giả thuyết rằng, rất có thể chiếc thuyền này không chỉ dùng để trung chuyển hàng hóa nhẹ mà còn có thể đóng vai trò như một du thuyền sang trọng dành cho giới quý tộc hoặc hoàng gia thời kỳ phong kiến Việt Nam. Thời Lý từng có ghi chép về những con thuyền lớn chở cả đoàn triều đình, thậm chí có cả bếp núc và không gian nghỉ ngơi, phục vụ những chuyến đi xa của triều đình.

Thuyền cổ là… "phao" chịu lực?

Tuy nhiên, giả thuyết về việc chiếc thuyền là một thuyền hoàng gia cần có đánh giá thận trọng. Nhà nghiên cứu Đỗ Thái Bình, Phó Chủ tịch Hội Công nghiệp Tàu thuỷ Việt Nam, với kinh nghiệm lâu năm trong lĩnh vực nghiên cứu tàu cổ và là tác giả của nhiều công trình nổi tiếng về tàu thuyền Việt Nam, nhấn mạnh rằng, hiện tại, chưa có đủ cơ sở khoa học để kết luận thuyền mang yếu tố hoàng gia. Trong cuộc trao đổi gần đây, ông Bình lý giải rằng, phần thân thuyền được khai quật thực chất chỉ là phần "phao" hay phần chịu lực tốt nhất. Các cấu trúc trên thượng tầng như khoang sinh hoạt, phòng ngủ hay nhà bếp có thể đã được làm từ những vật liệu dễ hỏng như tre, gỗ mỏng, khiến chúng dễ dàng bị hủy hoại hoàn toàn theo thời gian.

Theo ông Đỗ Thái Bình, để có thể khẳng định rõ ràng về chức năng cụ thể của hai thuyền cổ ở Thuận Thành, các nhà khảo cổ sẽ cần tìm thấy thêm các hiện vật hoặc dấu tích cụ thể từ phần thượng tầng. Những hiện vật này, dù nhỏ bé, cũng có thể cung cấp bằng chứng quan trọng giúp làm rõ liệu thuyền chỉ đơn thuần là một phương tiện giao thông bình thường, hay thực sự là một biểu tượng cho quyền lực, giàu sang và vị thế đặc biệt trong xã hội phong kiến Việt Nam. Ông Bình cũng cho biết thêm, trước đây, người xưa thường khai thác cây lớn trong rừng, có đường kính từ 1m đến 1,5m, cao trên 10m, để làm thuyền. Khi kim loại còn hiếm, người ta chủ yếu dùng rìu đá và kỹ thuật đốt lửa để đẽo rỗng lòng thân cây, tạo thành thuyền độc mộc. Sau đó, họ ghép thêm ván lên hai bên thân độc mộc, thường chỉ 2-3 dải ván mỗi mạn thuyền. Các ván này rất dày và thường được làm mềm bằng cách đốt lửa để dễ uốn cong theo ý muốn.

Ông Bình cũng nhấn mạnh: Hai thuyền cổ ở Thuận Thành (Bắc Ninh) vừa phát hiện có nhiều điểm tương đồng với kỹ thuật đóng thuyền truyền thống Đông Nam Á, nơi người ta thường dùng kỹ thuật đục mộng và chốt thay vì dùng đinh kim loại như ảnh hưởng của phương Bắc (Trung Quốc). Đây là đặc điểm nổi bật cho thấy sự ảnh hưởng rõ rệt từ các nền văn hóa Indonesia, Philippines... trong kỹ thuật đóng tàu cổ Việt Nam. Đặc biệt hơn, nếu các thuyền độc mộc thông thường chỉ ghép thêm từ 2 đến 3 dải ván mỗi mạn, thì chiếc thuyền cổ Bắc Ninh có tới 8 dải ván mỗi bên, tạo độ sâu đáng kinh ngạc khoảng 1,8m. Kích thước lớn này khiến con thuyền trở nên rất đặc biệt và chưa từng có tiền lệ. Một chi tiết độc đáo khác là tại mũi và đuôi thuyền có những cụm gia cường đặc biệt, nổi lên như bốn cái chén lớn. Các cụm gia cường này được liên kết bằng các "ván bửng", có vai trò như khung xương nối các dải ván hai bên mạn thuyền lại với nhau, đồng thời gắn chặt xuống đáy là thân độc mộc. Các chốt lớn xuyên thẳng từ ván bửng xuống thân thuyền độc mộc tạo thành một cấu trúc vô cùng chắc chắn và tinh vi. Theo các chuyên gia, đây là chi tiết kỹ thuật đặc sắc, chưa từng thấy ở bất kỳ chiếc thuyền độc mộc cổ nào trước đây.

Dù vẫn còn nhiều câu hỏi chưa được giải đáp, việc phát hiện thuyền cổ tại Bắc Ninh vẫn là một bước tiến lớn trong việc nghiên cứu lịch sử hàng hải Việt Nam. Khám phá này không chỉ mở ra góc nhìn mới về khả năng chế tạo tàu thuyền của người Việt cổ mà còn là một minh chứng sống động về mối quan hệ thương mại và giao lưu văn hóa, kỹ thuật giữa Việt Nam và các nước trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Hiện tại, các nghiên cứu chuyên sâu vẫn đang được tiến hành và giới khảo cổ Việt Nam vẫn đang tích cực tìm kiếm thêm các hiện vật và chứng cứ khác để giải mã hoàn toàn bí ẩn về thuyền cổ Bắc Ninh. Sự kiện này hứa hẹn sẽ làm sáng tỏ thêm những trang sử thú vị và đầy hấp dẫn trong lịch sử hàng hải và giao thương quốc tế của Việt Nam, khẳng định thêm tầm quan trọng của di sản khảo cổ này đối với lịch sử và văn hóa dân tộc. ■

DU LỊCH CARAVAN - CỬA RỘNG MỞ NHƯNG ĐƯỜNG CÒN GẬP GHỀNH

Bài cuối:

Cần một kế hoạch dài hơi tầm quốc gia

● NGUYỄN ANH

Không chỉ là một loại hình du lịch, một hình thức di chuyển, caravan là biểu hiện của lối sống, triết lý dịch chuyển tự do, khám phá, kết nối sâu sắc giữa thiên nhiên và con người. Trong bức tranh du lịch toàn cầu ngày càng đề cao trải nghiệm cá nhân hóa và du lịch bền vững, caravan sẽ phát triển bùng nổ nếu có môi trường thuận lợi.

Cần phát triển các khu lưu trú dành riêng cho caravan Ảnh: NAM PHƯƠNG

Cần sự vào cuộc đồng bộ

Bà Trần Việt Hương, Giám đốc Trung tâm Caravan Việt Nam (Vietravel) cho rằng: "Đã đến lúc Việt Nam cần xây dựng một kế hoạch dài hơi phát triển du lịch caravan mang tầm quốc gia. Không thể chỉ dựa vào nỗ lực đơn lẻ của doanh nghiệp, mà cần có sự vào cuộc đồng bộ của các Bộ, ngành và các địa phương trọng điểm, giàu tiềm năng phát triển loại hình du lịch này".

Trước hết, cần hoàn thiện khung pháp lý và cơ chế chính sách phù hợp. Việt Nam nên nghiên cứu ban hành Bộ tiêu chuẩn quốc gia về du lịch caravan, bao gồm quy trình tiếp nhận, lưu hành xe du lịch nước ngoài, điều kiện về bảo hiểm, tiêu chuẩn kỹ thuật, an toàn giao thông, trách nhiệm của doanh nghiệp tổ chức… Đồng thời, cần thí điểm áp dụng "visa caravan" - một loại thị thực chuyên biệt dành cho đoàn xe du lịch đường dài, cho phép cấp nhanh tại cửa khẩu, linh hoạt về hành trình và thời hạn.

Hạ tầng cũng phải đi trước một bước. Chính phủ có thể đưa phát triển hệ thống trạm dừng chân, khu cắm trại caravan vào quy hoạch hệ thống du lịch quốc gia, khuyến khích địa phương quy hoạch đất và kêu gọi đầu tư xã hội hóa. Các tuyến như: Hà Nội - Lào Cai - Hà Giang - Cao Bằng, hay miền Trung - Tây Nguyên nối TP.HCM - Lâm Đồng - Khánh Hòa - Ninh Thuận - Bình Thuận, cung đường Tây Nguyên từ Đà Nẵng - Kon Tum - Gia Lai - Đắk Lắk - Lâm Đồng hoặc xuyên Việt từ Quảng Ninh - Nghệ An - Huế - Đà Nẵng - Bình Định - TP.HCM - Cà Mau hoàn toàn có thể trở thành "hành lang caravan" với đầy đủ dịch vụ hậu cần, nghỉ ngơi, tìm hiểu văn hóa bản địa, khám phá thiên nhiên...

Các tuyến đường tiềm năng như: Tây Bắc, Tây Nguyên hay ven biển miền Trung cần được đầu tư các trạm dừng chân hiện đại, cung cấp các tiện ích thiết yếu như: Khu vực đỗ xe rộng rãi, có mái che và hệ thống an ninh giám sát; khu cắm trại chuyên biệt với nguồn điện, nước sạch, khu vệ sinh tiêu chuẩn; dịch vụ hỗ trợ bảo trì xe như bơm lốp, thay dầu, sửa chữa cơ bản; nhà hàng, quán cà phê, siêu thị mini phục vụ du khách; trạm xăng dầu đặt tại các vị trí hợp lý, tránh tình trạng thiếu nhiên liệu trên hành trình…

Ngoài ra, cần phát triển các khu lưu trú dành riêng cho caravan. Trong đó, các khu nghỉ dưỡng, resort hoặc khu du lịch sinh thái có thể dành một phần diện tích để xây dựng khu lưu trú chuyên biệt cho xe caravan. Những mô hình này đã rất thành công tại Thái Lan và Trung Quốc, nơi khách du lịch có thể đỗ xe qua đêm tại các bãi cắm trại ven hồ, bên bờ biển hoặc giữa những cánh rừng nguyên sinh. Tại Việt Nam, các địa phương như: Đà Lạt, Mộc Châu, Hà Giang, Ninh Thuận… hoàn toàn có thể đón đầu xu hướng này nếu có chính sách khuyến khích đầu tư.

Một khía cạnh quan trọng không kém là xây dựng sản phẩm đặc thù. Caravan không đơn thuần là di chuyển, đó là nghệ thuật trải nghiệm. Các tour caravan nên gắn với những câu chuyện di sản, hành trình của cảm xúc như: "Theo dấu chân Bác Hồ", "Cung đường Trường Sơn huyền thoại", "Hành trình di sản miền Trung", "Thiên đường nghỉ dưỡng biển miền Trung", "Caravan mùa hoa Tây Bắc", "Khám phá cao nguyên đá Đồng Văn", "Dặm dài đất nước"... Tại mỗi điểm đến, nên tích hợp các hoạt động bản địa: Lưu trú tại homestay, tham gia lễ hội truyền thống, học nấu ăn, làm nghề thủ công, leo núi, đạp xe, chèo thuyền… để du khách không chỉ đi mà còn thực sự hòa nhịp với cuộc sống ở vùng đất họ đi qua.

Truyền thông và xúc tiến cũng cần chuyên biệt. Việt Nam nên tổ chức các giải caravan quốc tế thường niên giống như giải đua xe địa hình xuyên Việt nhưng dành cho cộng đồng du lịch, kết nối các tay lái khắp thế giới đến khám phá. Đồng thời, cần hợp tác với các travel blogger, youtuber nổi tiếng trong cộng đồng caravan quốc tế để quảng bá Việt Nam như một điểm đến thân thiện với xe du lịch. Một nền tảng số chuyên về caravan Việt Nam tích hợp bản đồ tuyến đường, trạm dừng, điểm du lịch, nơi sửa xe, thông tin thủ tục cũng là một hạ tầng thiết yếu cần sớm xây dựng.

Đẩy mạnh hợp tác công - tư để du lịch caravan phát triển bền vững Ảnh: THANH CHU

Bên cạnh đó, hợp tác công - tư là giải pháp bền vững. Các địa phương nên mời gọi doanh nghiệp tham gia xây dựng và vận hành các trạm dừng caravan, khu cắm trại, dịch vụ hậu cần, kết hợp ưu đãi về đất đai, thuế và thủ tục hành chính. Những đơn vị lữ hành lớn cũng có thể hợp tác với các hãng xe, nhà đầu tư khu du lịch, cộng đồng địa phương để phát triển sản phẩm caravan đẳng cấp và khác biệt. Để thu hút các doanh nghiệp tham gia phát triển cơ sở hạ tầng, Chính phủ cần có những chính sách ưu đãi như: Miễn, giảm thuế cho các doanh nghiệp đầu tư bãi đỗ xe, khu cắm trại caravan; hỗ trợ tài chính để xây dựng trạm dừng chân, cơ sở dịch vụ; tạo điều kiện cấp phép nhanh cho các dự án liên quan đến dịch vụ caravan.

Caravan - mạch chảy mới của du lịch Việt Nam

Ông Trương Đức Hải, Chủ tịch HĐQT Công ty du lịch Hòn Ngọc Viễn Đông cho rằng: "Du lịch caravan chính là một trong những mạch chảy mới, góp phần đa dạng hóa sản phẩm, kéo dài thời gian lưu trú, thúc đẩy chi tiêu và lan tỏa dòng khách đến những vùng đất xa trung tâm, nơi ít người biết nhưng giàu bản sắc và tiềm năng. Quan trọng hơn, đây là loại hình du lịch có khả năng kết nối mạnh mẽ giữa các nước trong khu vực - phù hợp với chiến lược mở rộng thị trường, hội nhập khu vực, đón đầu làn sóng khách chất lượng cao".

Để thu hút caravan quốc tế, Việt Nam cần cấp phép nhập cảnh xe nhanh gọn hơn, áp dụng hình thức đăng ký trực tuyến; cho phép lưu hành xe nước ngoài với thời gian dài hơn, ký kết thỏa thuận liên kết du lịch caravan với các nước trong khu vực để xe có thể di chuyển qua lại dễ dàng hơn. "Chúng tôi sẽ làm việc với các cơ quan chức năng để đơn giản hóa các thủ tục nhập cảnh, đăng ký phương tiện, cũng như các quy định liên quan đến việc di chuyển của các đoàn caravan quốc tế vào Việt Nam. Tạo điều kiện tốt nhất cho khách du lịch caravan quốc tế tới Việt Nam", đại diện Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cho biết.

Muốn du lịch caravan phát triển bền vững, cũng cần kết nối doanh nghiệp và sự hợp tác chặt chẽ giữa các bên liên quan, phát triển hệ sinh thái caravan hoàn chỉnh. Hệ sinh thái này có sự tham gia của các công ty lữ hành chuyên tổ chức caravan; doanh nghiệp cung cấp dịch vụ xe tự lái; hệ thống bãi đỗ xe, đặc biệt là dạng xe Motorhome (RV) có chỗ ngủ và bếp nấu ăn di động; khu lưu trú; hệ thống các điểm đến; hỗ trợ cứu hộ 24/7; gói bảo hiểm cho các hành trình dài; các nhà cung cấp dịch vụ hậu cần như: trạm xăng, gara sửa chữa, nhà hàng, điểm dừng nghỉ… Xây dựng cơ chế bảo hiểm và cứu hộ caravan. Các công ty bảo hiểm cần phát triển gói bảo hiểm caravan xuyên biên giới, bao gồm bảo hiểm phương tiện, tai nạn và dịch vụ cứu hộ.

Mô hình hợp tác có thể theo hình thức liên minh du lịch caravan, nơi các doanh nghiệp cùng nhau xây dựng tuyến đường, chia sẻ dữ liệu điểm dừng chân, cung cấp gói dịch vụ trọn gói cho khách du lịch caravan. Hình thành các tuyến caravan quốc tế kết nối Việt Nam, Campuchia, Lào, Thái Lan, Myanmar, Malaysia, Trung Quốc… để mở rộng thị trường. Theo đại diện của Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam: "Ý tưởng "Một hành trình - Ba điểm đến: Việt Nam - Lào - Campuchia" đang được 3 nước quan tâm triển khai. Đây sẽ là lợi thế rất lớn trong việc thu hút du khách quốc tế, tạo ra các tour du lịch liên kết 3 quốc gia, giúp du khách khám phá cả ba nền văn hóa và cảnh quan đa dạng của khu vực Đông Nam Á". ■

Phát triển du lịch trên nền tảng văn hóa Cơ Tu

● **Bài, ảnh: KHÁNH CHI**

Là một trong 7 huyện miền núi được thụ hưởng Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" trên địa bàn tỉnh Quảng Nam giai đoạn 2022-2025, huyện Tây Giang đã triển khai hiệu quả nhiều hoạt động.

Làng Ta Lang chào đón du khách bằng nghi thức nhập làng

Từ năm 2019, thôn Ta Lang (xã Bha Lêê) được huyện Tây Giang và Dự án Trường Sơn xanh, Hội du lịch cộng đồng Việt Nam chọn làm thí điểm để xây dựng mô hình du lịch sinh thái dựa vào cộng đồng đầu tiên của tỉnh Quảng Nam. Làng Văn hóa - Du lịch (VH-DL) cộng đồng thôn Ta Lang ngày càng trở thành điểm đến được du khách trong và ngoài nước yêu thích, được các công ty lữ hành du lịch trong nước đánh giá cao. Đây cũng là mô hình được Hiệp hội Du lịch Việt Nam trao tặng danh hiệu "Làng du lịch cộng đồng tiêu biểu năm 2019". Từ năm 2022, với sự hỗ trợ của Dự án 6, làng VH-DL cộng đồng thôn Ta Lang tiếp tục được huyện quan tâm xây dựng Nhà trưng bày, đón tiếp khách theo kiến trúc nhà sàn truyền thống để phát triển du lịch cộng đồng.

Không chỉ riêng với thôn Ta Lang, thời gian qua, với sự quan tâm của các cấp, các ngành từ Trung ương, tỉnh, huyện, sự hỗ trợ của Dự án 6, đặc biệt sự đoàn kết của toàn thể cán bộ, người dân địa phương đã từng bước xây dựng xã Bha Lêê ngày càng phát triển, bộ mặt nông thôn miền núi ngày càng có nhiều khởi sắc. Đến nay, 7 thôn của xã đều đã đầu tư xây dựng nhà thiết chế văn hóa Gươl truyền thống, có 7 CLB trình diễn trống, chiêng và múa Tân tung Da dá của 7 thôn, 1 CLB trình diễn trống, chiêng và múa Tân tung Da dá của xã.

Để bảo tồn và phát huy lễ hội văn hóa dân gian phục vụ cho công tác phát triển du lịch văn hóa, du lịch cộng đồng, trong định hướng phát triển kinh tế của xã trong thời gian tới đã xác định đó là gắn công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống với phát triển du lịch, phát huy các giá trị văn hóa làng, các lễ hội truyền thống tốt đẹp của dân tộc Cơ Tu trên địa bàn xã. Tháng 12.2024, trong khuôn khổ Dự án 6, Phòng VHTT huyện phối hợp với UBND xã Bha Lêê tổ chức lễ hội nhập làng của người Cơ Tu tại thôn Ta Lang.

Ông Plăng Bưng, cán bộ Ban Dân vận Huyện ủy Tây Giang cho biết, việc tổ chức lễ hội đảm bảo an toàn, tiết kiệm, chú trọng nhiều đến phát triển các sản phẩm văn hóa, mặt hàng nông sản địa phương tạo ra hàng hóa, quà lưu niệm bán cho du khách, góp phần tạo thu nhập, phát triển kinh tế địa phương ngày càng hiệu quả, bền vững.

Ông A lăng Hơn người dân ở Ta Lang kể rằng, có khách đến làng là mọi người đều vui. Mỗi người khách đến làng đều được đón tiếp bằng nghi thức "nhập làng". Già, trẻ, gái, trai cùng tham gia đón tiếp, phân công nhau từng việc để phục vụ du khách. Người làng cùng nhau chế biến những món ăn truyền thống từ những nguyên liệu sạch do dân làng trồng trọt mời khách thưởng thức trong mái nhà Gươl. Các nghệ nhân, cùng những bạn trẻ sẽ trình diễn cho du khách các loại hình nghệ thuật truyền thống, đó cũng là dịp để người già truyền giữ văn hóa truyền thống lại cho lớp trẻ.

Lấy văn hóa làng Cơ Tu làm nét chủ đạo, từ đó phát triển du lịch sinh thái dựa trên các giá trị văn hóa truyền thống độc đáo; phát triển du lịch nhưng không làm mất đi bản sắc, vẫn bảo tồn và giữ vững văn hóa của dân tộc Cơ Tu chính là cách làm du lịch bền vững, độc đáo của làng Ta Lang. ■

Du khách và dân làng cùng vui hội

Các trò chơi dân gian truyền thống được bảo tồn và phát huy

Sắc màu văn hóa các dân tộc Việt Nam

Từ ngày 1.4 - 4.5, tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội) sẽ diễn ra các hoạt động tháng 4 với chủ đề "Sắc màu văn hóa các dân tộc Việt Nam". Sự kiện góp phần hưởng ứng tôn vinh Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam (19.4), qua đó giới thiệu nét văn hóa, phong tục tập quán của đồng bào các dân tộc tại "Ngôi nhà chung" của cộng đồng 54 dân tộc Việt Nam, bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc của các dân tộc, tăng cường giao lưu giữa các dân tộc, thu hút khách du lịch trong dịp nghỉ lễ.

Hoạt động có sự tham gia của hơn 100 người của 16 dân tộc đang hoạt động hằng ngày tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam là già làng, trưởng bản, nghệ nhân, đồng bào các dân tộc: Tày, Nùng, Dao, Mông, Mường, Lào, Thái, Khơ Mú, Tà Ôi, Cơ Tu, Xê Đăng, Ba Na, Gia Rai, Raglai, Ê Đê, Khmer và đồng bào dân tộc Xinh Mun, Hà Nhì đến từ tỉnh Sơn La và Lai Châu...

Hoạt động điểm nhấn dịp này đó là "Điểm hẹn vùng cao", sẽ tái hiện không gian chợ phiên vùng cao các dân tộc Tây Bắc, Đông Bắc. Du khách sẽ được thưởng thức không khí chợ phiên vùng cao, ẩm thực, đặc sản truyền thống, văn hóa dân tộc, trò chơi dân gian do chính những chủ thể vùng cao thực hiện. Tại phiên chợ sẽ có chương trình "Sắc màu chợ phiên" với các tiết mục ca ngợi quê hương đất nước, bản sắc dân tộc vùng, miền và các trò chơi dân gian như đánh quay (tu lu), đánh pao, đánh yến, đu dây, đẩy gậy, biểu diễn nghệ thuật múa khèn, giã bánh dày, in sáp ong lên vải và một số nghề truyền thống...

Nhiều lễ hội đặc sắc của các dân tộc cũng được tái hiện như: Lễ hội Gầu tào của đồng bào Mông; Lễ Mạng ma của đồng bào Xinh Mun đến từ tỉnh Sơn La; Tết mùa mưa của đồng bào dân tộc Hà Nhì đến từ tỉnh Lai Châu. Chương trình dân ca dân vũ "Tự hào con cháu Rồng Tiên" tại "Ngôi nhà chung" kỷ niệm ngày Giỗ Tổ Hùng Vương 10.3, thể hiện lòng tự hào dân tộc, hướng về nguồn cội qua lời ca, tiếng hát, hoạt động diễn xướng dân gian, tăng cường niềm tin, đoàn kết cùng nhau bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của cộng đồng các dân tộc.

Vào cuối tuần sẽ có hoạt động tái hiện trích đoạn nghi thức cúng ma bản của dân tộc Khơ Mú đến từ Sơn La. Bà con đồng bào các dân tộc phía Bắc đang hoạt động hằng ngày tại Làng sẽ tổ chức chương trình "Sắc hoa cao nguyên" và bà con đồng bào dân tộc Tây Nguyên sẽ tổ chức chương trình giao lưu "Tình ca Tây Nguyên"...

LINH HOÀNG

Chợ vùng cao là hoạt động điểm nhấn trong tháng 4 tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam **Ảnh: H.NG**

VỀ ĐÀO TẠO CÁC NGÀNH, NGHỀ CHUYÊN MÔN ĐẶC THÙ TRONG LĨNH VỰC NGHỆ THUẬT:

Cần lắm Nghị quyết riêng của Quốc hội

● THÚY HIỀN

Hiện nay, Vụ Khoa học công nghệ, Đào tạo và Môi trường (Bộ VHTTDL) đang khẩn trương hoàn thiện dự thảo Hồ sơ "Nghị quyết của Quốc hội về đào tạo các ngành, nghề chuyên môn đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật". Dự thảo hồ sơ nêu rõ những vấn đề bất cập cũng như những căn cứ để đề xuất xây dựng Nghị quyết theo trình tự, thủ tục rút gọn.

Xung quanh vấn đề này, lãnh đạo các cơ sở đào tạo nghệ thuật đã có những chia sẻ với *Văn Hóa* về những lo lắng cũng như chờ đợi Nhà nước sớm có chủ trương, chính sách tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc đối với công tác đào tạo chuyên sâu, đặc thù, nhằm tiếp tục nâng cao chất lượng đào tạo, nguồn nhân lực hoạt động trong lĩnh vực văn hóa nghệ thuật.

Học sinh trường xiếc phải được tuyển chọn từ độ tuổi rất nhỏ

Lý do đề xuất xây dựng một Nghị quyết riêng của Quốc hội

Hiện nay, thực tiễn đã có nhiều bất cập liên quan đến đào tạo các ngành, nghề chuyên môn đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật, trong đó có nguyên nhân từ hành lang pháp lý. Trước hết là bất cập về quy định thời gian đào tạo trình độ trung cấp trong Luật Giáo dục nghề nghiệp và Luật Giáo dục. Tại khoản 2 Điều 33 Luật Giáo dục nghề nghiệp quy định, thời gian đào tạo trình độ trung cấp theo niên chế đối với người có bằng tốt nghiệp THCS trở lên là từ 1 đến 2 năm học tùy theo chuyên ngành hoặc nghề đào tạo... Quy định này là không phù hợp với thực tế thời gian đào tạo trình độ trung cấp từ 3 năm đến 9 năm, tùy thuộc vào yêu cầu của ngành, nghề đào tạo nghệ thuật.

Bên cạnh đó là sự không nhất quán trong quy định việc đào tạo trình độ cao đẳng, trình độ trung cấp trong các trường đại học tại Luật Giáo dục nghề nghiệp và Luật Giáo dục đại học. Tại Khoản 3 Điều 3 Nghị định số 24/2022/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung các Nghị định quy định về điều kiện đầu tư và hoạt động trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp quy định: "Cơ sở giáo dục đại học đã được cấp giấy chứng nhận đăng ký hoạt động giáo dục nghề nghiệp để tổ chức đào tạo trình độ cao đẳng, trình độ trung cấp các ngành, nghề chuyên môn đặc thù hoặc thuộc các dự án đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chủ trương đầu tư thì tiếp tục được tuyển sinh đến hết ngày 31.12.2025". Theo nhiều nhà chuyên môn, với quy định này dẫn đến các cơ sở giáo dục đại học sẽ phải dừng tuyển sinh trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng các ngành, nghề nghệ thuật vào 31.12.2025. Việc này sẽ tạo ra sự gián đoạn, đứt gãy trong hoạt động đào tạo, ảnh hưởng nghiêm trọng đến nhu cầu học nghệ thuật chuyên nghiệp của hàng ngàn học sinh có năng khiếu nghệ thuật.

> *Việc xây dựng Hồ sơ Nghị quyết của Quốc hội về đào tạo các ngành, nghề chuyên môn đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật là thật sự cấp thiết đối với sự nghiệp đào tạo nghệ thuật. Ở đây, chúng ta rất cần các nhà hoạch định thay đổi tư duy làm chính sách đối với đào tạo nghệ thuật.*
>
> *Chúng tôi đã "kêu" rất nhiều về tính đặc thù trong đào tạo của ngành nghệ thuật như đối tượng học sinh đều phải có năng khiếu được tuyển chọn từ nhỏ, quy trình đào tạo công phu, lâu dài và phải có hệ thống liên tục ở nhiều trình độ. Chúng tôi khẩn thiết đề nghị nhà nước giải quyết, khắc phục một cách căn cơ những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong thực tế đối với các quy định của pháp luật hiện hành…*
>
> **(PGS.TS.NGND NGUYỄN ĐÌNH THI, Hiệu trưởng Trường ĐH Sân khấu - Điện ảnh Hà Nội)**

Học sinh Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam

Ngoài ra, theo Luật Giáo dục quy định chỉ có Trung tâm giáo dục thường xuyên, Trung tâm giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên có nhiệm vụ thực hiện chương trình giáo dục thường xuyên cấp THCS và cấp THPT. Vì vậy, năm 2021, Bộ GD&ĐT đã có văn bản đề nghị các cơ sở giáo dục đại học và giáo dục nghề nghiệp có đào tạo các ngành, nghề chuyên môn đặc thù lĩnh vực nghệ thuật liên kết với các trung tâm giáo dục thường xuyên để giảng dạy chương trình giáo dục thường xuyên cấp THCS và cấp THPT. Quy định mới này đã gây ra những khó khăn đối với các cơ sở đào tạo nghệ thuật và tác động trực tiếp đến tâm lý người học năng khiếu nghệ thuật, vì từ trước đến nay, các cơ sở đào tạo đã được phép của cơ quan có thẩm quyền thành lập Khoa văn hóa để tổ chức đào tạo văn hóa kết hợp với đào tạo chuyên môn ở trình độ trung cấp với thời gian đào tạo 3 năm, 4 năm, 5 năm, 6 năm, 7 năm và 9 năm. Các cơ sở đào tạo đã phối hợp chặt chẽ

với cơ quan quản lý đào tạo địa phương (Sở GD&ĐT) tổ chức đào tạo chương trình giáo dục thường xuyên và có một số cơ sở đào tạo tổ chức giảng dạy chương trình giáo dục THCS, chương trình giáo dục phổ thông tại các trường theo quy định.

Việc người học phải di chuyển đến Trung tâm giáo dục thường xuyên để học văn hóa, không bảo đảm được nhiệm vụ vừa học văn hóa vừa học chuyên môn nghệ thuật, gây ảnh hưởng đến quá trình đào tạo, mặt khác còn làm ảnh hưởng đến sức khỏe cũng như không bảo đảm an toàn của người học (đối với các học sinh nghệ thuật độ tuổi nhỏ, cần có bảo mẫu chăm sóc hàng ngày).

Đại diện Vụ Khoa học công nghệ, đào tạo và môi trường (Bộ VHTTDL) cho biết, lý do đề xuất xây dựng một Nghị quyết của Quốc hội là thực hiện theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại văn bản số 2663/VPCP-KGVX ngày 19.4.2021 về việc kiến nghị của Bộ VHTTDL đối với đào tạo chuyên sâu đặc thù trong lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật, cho phép các cơ sở đào tạo lĩnh vực nghệ thuật tiếp tục được đào tạo trình độ trung cấp các ngành, nghề chuyên sâu đặc thù cho đến khi xây dựng được Nghị định quy định về đào tạo chuyên sâu, đặc thù trong lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật.

Bộ VHTTDL đã triển khai xây dựng Nghị định từ năm 2021 đến nay, đã phối hợp với các Bộ, ngành và có nhiều văn bản báo cáo Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng Chính phủ và Phó Thủ tướng Chính phủ đã tổ chức các cuộc họp với các Bộ, ngành liên quan về những nội dung cần điều chỉnh, bổ sung trong dự thảo Nghị định. Tuy nhiên, do vướng các quy định tại một số luật liên quan nên Nghị định đã được ban hành. Các nội dung của chính sách được đề cập trong "Nghị quyết của Quốc hội quy định về đào tạo các ngành, nghề đặc thù trong nghệ thuật" được kế thừa từ dự thảo Nghị định quy định về Đào tạo các ngành, nghề chuyên sâu đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật, nhằm giải quyết những bất cập, quy định đối với cơ sở giáo dục đại học được đào tạo trình độ trung cấp và thời gian đào tạo trình độ trung cấp các ngành, nghề chuyên sâu đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật: Cơ sở giáo dục đại học được cấp giấy chứng nhận đăng ký hoạt động giáo dục nghề nghiệp để đào tạo các ngành, nghề chuyên môn đặc thù lĩnh vực nghệ thuật trình độ trung cấp, cao đẳng theo quy định của Nghị quyết khi đáp ứng đủ các điều kiện theo quy định của pháp luật về giáo dục nghề nghiệp; Thời gian đào tạo trình độ trung cấp các ngành, nghề chuyên môn đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật từ 3 đến 9 năm tùy theo ngành, nghề đối với người đã hoàn thành chương trình tiểu học trở lên; kết hợp học chuyên môn nghệ thuật với kiến thức văn hóa; Cơ sở giáo dục đại học, cơ sở giáo dục nghề nghiệp đào tạo các ngành, nghề chuyên môn đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật trình độ trung cấp được tổ chức giảng dạy chương trình giáo dục thường xuyên cấp THCS, chương trình giáo dục thường xuyên cấp THPT phù hợp với điều kiện của cơ sở đào tạo và phù hợp với đặc thù ngành, nghề và thời gian đào tạo quy định tại Nghị quyết…

Rất cấp thiết đối với sự nghiệp đào tạo nghệ thuật

Trao đổi với *Văn Hóa*, ông Ngô Lê Thắng, Hiệu trưởng Trường Trung cấp Nghệ thuật Xiếc và Tạp kỹ Việt Nam cho biết, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho ngành, đặc biệt là lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật, thể dục thể thao phải có cơ chế, chính sách đặc thù; đào tạo từ rất sớm, ngay từ nhỏ với các tài năng, năng khiếu. Hiện nay, các cơ sở đào tạo nghệ thuật rất mong chờ các Bộ, ngành cùng vào cuộc để nghiên cứu, đề xuất cơ chế, chính sách và quy định phù hợp, tạo điều kiện cho các cơ sở đảm bảo được điều kiện kiểm định chất lượng giáo dục và phù hợp với quy định hiện hành.

Còn PGS.TS.NGND Nguyễn Đình Thi, Hiệu trưởng ĐH Sân khấu - Điện ảnh Hà Nội thì cho rằng, nhiều năm nay các cơ sở đào tạo nghệ thuật đều mong chờ Nghị định quy định về Đào tạo các ngành, nghề chuyên sâu đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật, bởi lẽ rất nhiều nội dung đào tạo trong nghệ thuật chưa được cụ thể hóa trong các văn bản pháp luật. Chính vì vậy, việc xây dựng Hồ sơ Nghị quyết của Quốc hội về đào tạo các ngành, nghề chuyên môn đặc thù trong lĩnh vực nghệ thuật là thật sự cấp thiết đối với sự nghiệp đào tạo nghệ thuật. Ở đây, chúng ta rất cần các nhà hoạch định thay đổi tư duy làm chính sách đối với đào tạo nghệ thuật. "Chúng tôi đã "kêu" rất nhiều về tính đặc thù trong đào tạo của ngành nghệ thuật như đối tượng học sinh đều phải có năng khiếu được tuyển chọn từ nhỏ, quy trình đào tạo công phu, lâu dài và phải có hệ thống liên tục ở nhiều trình độ. Do đặc thù nghề nghiệp có đơn vị không đào tạo ở trình độ đại học mà chủ yếu đào tạo ở trình độ trung cấp. Chúng tôi khẩn thiết đề nghị nhà nước giải quyết, khắc phục một cách căn cơ những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong thực tế đối với các quy định của pháp luật hiện hành", ông Nguyễn Đình Thi đề nghị. Theo ông Thi, trường vừa có hội nghị đối thoại với sinh viên, và tại đây các thầy cô giáo, sinh viên đều có kiến nghị nhà nước cần có chính sách ưu đãi đặc thù như việc làm bài thi tốt nghiệp cho sinh viên cần có hỗ trợ kinh phí để xây dựng một tác phẩm sân khấu hoặc một bộ phim. Kinh phí tốn hàng trăm triệu là ít nhất. Nếu không có chính sách đặc thù thì sinh viên sẽ rất khó khăn để làm bài thi tốt nghiệp. Và cần khẳng định, có rất nhiều tác phẩm vượt ra khỏi tầm bài thi tốt nghiệp và đạt giải thưởng cao tại các cuộc thi, liên hoan nghệ thuật chuyên nghiệp.

Giám đốc Học viện Múa Việt Nam, TS.NGƯT Nguyễn Thúy Nga cũng cho rằng, do đặc thù ngành múa và một số ngành nghệ thuật khác, các học viên theo học hệ trung cấp, cao đẳng được tuyển vào rất sớm (từ đầu cấp THCS). Bởi vậy, các cơ sở đào tạo nghệ thuật, đặc biệt là Học viện Múa Việt Nam luôn gặp trở ngại bởi vấn đề đào tạo kiến thức văn hóa và cấp bằng THPT do không có được sự chủ động. Ban Giám đốc Học viện Múa Việt Nam, học sinh, phụ huynh và thầy cô giáo của Học viện khẩn thiết mong các Bộ, ngành cùng chung tay tháo gỡ, giải quyết dứt điểm những khó khăn, bất cập. Các chế độ, chính sách hiện nay trong công tác đào tạo cũng gặp rất nhiều những vướng mắc từ các văn bản và quy định. Lâu nay, Học viện vẫn được nhận 50% chế độ phụ cấp dành cho trường chuyên biệt. Tuy nhiên, năm 2024 vừa qua khi kiểm toán vào làm việc kết luận rằng không có văn bản quy định cụ thể nên chỉ áp dụng 25%. Điều này đã khiến Học viện phải hoàn trả lại 25% số phụ cấp này, ảnh hưởng rất lớn đến tâm tư của giảng viên.

Đứng ở lĩnh vực âm nhạc, Chủ tịch Hội đồng trường Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam, PGS.TS Nguyễn Huy Phương cho hay: Hiện nay, hệ thống cơ sở vật chất và chế độ chính sách đãi ngộ cho công tác đào tạo nghệ thuật ở Việt Nam còn rất lạc hậu so với các nước có nền nghệ thuật phát triển. Chỉ cần nhìn sang các nước trong khối ASEAN như Singapore, Thái Lan... thì chúng ta đã đi sau rất nhiều về đầu tư cơ sở vật chất, chế độ đãi ngộ chính sách. Đào tạo một người làm nghệ thuật phải được đào tạo theo hình chóp nón, từ bề rộng đi lên. Không nên đánh đồng giữa đào tạo trung cấp chuyên nghiệp nghệ thuật hệ 4 năm, 7 năm với trung cấp 18 tháng ở các ngành nghề khác. Muốn nền nghệ thuật chuyên nghiệp phát triển và đào tạo ra tài năng cần phải có sự đầu tư chính thống từ nhà nước. "Trên thực tế, sự bất cập không chỉ ở khâu đào tạo mà còn đối với ngành nghệ thuật biểu diễn, đặc biệt là chế độ, chính sách đối với những người làm nghệ thuật. Bởi những quy định hiện nay đã quá cũ và không còn phù hợp với thực tiễn. Chúng tôi mong rằng, các Bộ, ngành sẽ có những định hướng, giải pháp cụ thể để phát huy giá trị nghệ thuật, tạo động lực sáng tạo cho những người làm nghệ thuật biểu diễn", PGS.TS Nguyễn Huy Phương.■

(Còn tiếp)

HỒI ÂM BÀI *AI DỰNG TƯỢNG NHÀ CHÍ SĨ PHAN BỘI CHÂU Ở THÀNH VINH?*:

Di dời tượng khỏi khu đô thị Cửa Tiền trước ngày 2.4

MAI THỤC LINH

Tượng đài Phan Bội Châu tại vòng xuyến khu đô thị Cửa Tiền (Ảnh chụp vào trưa qua 1.4) Ảnh: M.L

Về tượng đài nhà chí sĩ Phan Bội Châu xây dựng trái quy định, đến nay UBND tỉnh Nghệ An và UBND thành phố Vinh đã có những chỉ đạo cụ thể, buộc phải di dời tượng trước ngày 2.4.2025.

Theo đó, ngày 18.3.2025, UBND tỉnh Nghệ An có văn bản số 2002/UBND-VX về việc giải quyết công trình văn hóa xây dựng trái quy định, gửi UBND thành phố Vinh, Chi nhánh Công ty cổ phần Danatol tại Nghệ An. Văn bản cho biết: UBND tỉnh nhận được công văn số 3730/SVHTT-QLVH ngày 17.12.2024 của Sở VHTT (nay là Sở VHTTDL); công văn số 5349/SXD-QHKT ngày 16.12.2024 của Sở Xây dựng; công văn số 7524/UBND-VHTT ngày 17.12.2024 của UBND thành phố Vinh liên quan đến việc đề xuất xử lý công trình văn hóa (tượng cụ Phan Bội Châu) tại khu đô thị Cửa Tiền, phường Vinh Tân, thành phố Vinh; đề nghị của Chi nhánh Công ty cổ phần Danatol tại Nghệ An tại công văn số 203/CVCN.2024 ngày 24.12.2024 kèm theo văn bản đề nghị của Ban cán sự khối Cửa Tiền, phường Vinh Tân đề nghị tạo mọi điều kiện để tượng đài Phan Bội Châu được giữ nguyên tại vị trí vòng xuyến khu đô thị như hiện tại.

"Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An Bùi Đình Long có ý kiến như sau: Giao UBND thành phố Vinh (đơn vị quản lý trật tự xây dựng trên địa bàn) chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan căn cứ ý kiến của Sở VHTTDL tại công văn số 3730/SVHTT-QLVH ngày 17.12.2024, ý kiến của Sở Xây dựng tại công văn số 5349/SXD-QHKT ngày 16.12.2024 để xử lý theo thẩm quyền, báo cáo kết quả thực hiện về UBND tỉnh", văn bản nhấn mạnh.

Ngay sau đó, ngày 27.3.2025, UBND thành phố Vinh có văn bản số 1785/UBND-HKHTT về việc xử lý công trình văn hóa xây dựng trái quy định, gửi Chi nhánh Công ty cổ phần Danatol tại Nghệ An. Nội dung văn bản cho biết: Thực hiện công văn số 2001/UBND-VX ngày 18.3.2025 của UBND tỉnh Nghệ An và các văn bản số 3730/SVHTT-QLVH ngày 17.12.2024 của Sở VHTT (nay là Sở VHTTDL); văn bản số 5349/SXD-QHKT ngày 17.12.2024 của Sở Xây dựng Nghệ An về việc đặt tượng ở khu đô thị Cửa Tiền, phường Vinh Tân. Sau khi nghiên cứu, UBND thành phố Vinh có ý kiến như sau: "Yêu cầu Chi nhánh Công ty cổ phần Danatol tại Nghệ An di dời tượng cụ Phan Bội Châu ra khỏi khu đô thị Cửa Tiền, phường Vinh Tân, hoàn thành trước ngày 2.4.2025. Giao Đội Quản lý trật tự đô thị thành phố chủ trì, phối hợp UBND phường Vinh Tân kiểm tra, giám sát việc thực hiện", văn bản nêu rõ.

Đến trưa qua 1.4, những động thái liên quan đến việc di dời tượng nhà chí sĩ Phan Bội Châu ra khỏi khu đô thị Cửa Tiền, phường Vinh Tân vẫn chưa được các bên liên quan thực hiện. *Văn Hóa* sẽ tiếp tục cập nhật và phản ánh trong những số báo sau.■

HƯỚNG TỚI KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC (30.4.1975 - 30.4.2025)

Một thời "tiếng hát át tiếng bom"

● **NHƯ ĐỒNG**

Giữa mưa bom bão đạn, vẫn có những người nghệ sĩ khoác trên vai đạo cụ, mang lời ca tiếng hát vượt qua rừng núi hiểm nguy, tiếp lửa cho cách mạng. Họ không chỉ biểu diễn - họ chiến đấu bằng giai điệu và khát vọng. Tiếng hát ấy, từ những sân khấu dã chiến, ánh đèn măng xông leo lét, đã trở thành vũ khí tinh thần, lay động trái tim bao chiến sĩ, nhân dân và cả những người lính bên kia chiến tuyến. Một thời gian khổ hào hùng giờ đây vẫn sống động trong ký ức của các "chiến sĩ văn công" - những người đã hát bằng cả trái tim giữa thời khắc sống còn của dân tộc.

Ký ức về những năm tháng ác liệt, hành trình đưa tiếng hát, lời ca phục vụ các chiến sĩ nơi tiền tuyến vẫn còn nguyên vẹn trong tâm trí của những nghệ sĩ Đoàn quân Giải phóng.

Ông Đào Ngọc Chúng (thứ hai bên trái qua) đang chia sẻ những câu chuyện về một thời tham gia đội văn công ở địa phương cho thế hệ trẻ

Tiếng hát bay xa đến từng mặt trận

Những ngày tháng 4 lịch sử, trong lòng ông Đào Ngọc Chúng (85 tuổi, thôn Xuân Đình, xã Hành Thịnh, huyện Nghĩa Hành, Quảng Ngãi) lại dâng trào bao cảm xúc. Ông nhớ về những năm tháng khói lửa, khi tiếng hát của mình và đồng đội vang lên giữa bom đạn, tiếp thêm lòng yêu nước cho bao người.

Ông Chúng chia sẻ, sinh ra tại cái nôi văn hóa dân gian, lớn lên trong gia đình cách mạng, ông sớm say mê Bài chòi và nhận ra sức mạnh lay động lòng người của văn hóa, văn nghệ. Năm 1966, ông tình nguyện tham gia Đội Văn công nghiệp dư, thuộc Đội Vũ trang tuyên truyền huyện Nghĩa Hành. Ông cùng 12 thành viên rong ruổi khắp nơi, từ vùng giải phóng đến vùng địch tạm chiếm, mang theo những lời ca, giai điệu hào hùng phục vụ nhân dân, chiến sĩ.

Đạo cụ oằn trên đôi vai gầy, trước mắt là những con đường hiểm nguy, đói rét bủa vây, nhưng khi ánh đèn măng xông bừng sáng, tiếng hát, tiếng đàn, nhịp phách lại vang lên, tinh thần cách mạng lại được thêm hun đúc.

Ông Chúng bồi hồi nhớ về những buổi biểu diễn mang lại niềm hân hoan cho cán bộ, chiến sĩ và bà con, song cũng đối mặt với vô vàn gian khó. Ngày đó, chỉ có một số xã của huyện Nghĩa Hành như Hành Tín (nay là xã Hành Tín Đông và Hành Tín Tây), Hành Thịnh, Hành Thiện… được giải phóng, nhiều nơi vẫn còn là vùng địch tạm chiếm. Cuộc chiến ác liệt, có lần đi biểu diễn ở vùng địch tạm chiếm, khi câu hát còn dang dở, bom đạn bất ngờ dội xuống. "Loa đổ, đèn vỡ, có người mãi mãi nằm lại, tôi và một số anh em phải trốn trong rừng suốt một tuần, chịu đói khát và giá lạnh, chẳng có gì ngoài mật khẩu truyền tai, phòng khi lạc nhau trong đêm tối. Dẫu đối mặt với sinh tử, nhưng không ai bỏ cuộc. Chúng tôi hiểu rằng, nghệ thuật không chỉ là lời ca, tiếng hát, mà còn là ngọn lửa tiếp thêm sức mạnh cho cuộc chiến giành độc lập, tự do cho dân tộc", ông Chúng xúc động.

Những năm đầu thập niên 60 của thế kỷ trước, sau chiến thắng vang dội của cuộc Khởi nghĩa Trà Bồng và miền Tây Quảng Ngãi, phong trào cách mạng ở Quảng Ngãi lan rộng khắp nơi. Trước tình hình đó, Mỹ - ngụy đẩy mạnh kế hoạch "bình định nông thôn", lập "ấp chiến lược" kiểm soát dân.

Nhận thấy vai trò quan trọng của văn nghệ trong công tác vận động quần chúng, tháng 4.1964, Tỉnh ủy Quảng Ngãi thành lập Đoàn Văn công Quân Giải phóng Quảng Ngãi. Ngày 8.6.1964, Đoàn ra mắt tại Suối Chí, xã Hành Tín (nay là xã Hành Tín Đông, huyện Nghĩa Hành), quy tụ nhiều ca sĩ, diễn viên, nhạc sĩ tài năng, mang trong mình lý tưởng cách mạng sâu sắc. Tháng 8.1965, đoàn chuyển về Tỉnh ủy, do Ban Tuyên huấn chỉ đạo trực tiếp, đổi tên thành Đoàn Văn công Giải phóng Quảng Ngãi.

Ông Trương Quang Tuấn (chính giữa) đang cùng xem và chia sẻ cảm xúc về những bức tranh ghi lại nét đẹp văn hóa, con người Quảng Ngãi

Vũ khí trên mặt trận tư tưởng

Ông Trương Quang Tuấn (76 tuổi), nguyên Giám đốc Trung tâm Văn hóa thị xã Quảng Ngãi, hiện là Trưởng ban Liên lạc Đoàn Văn công Giải phóng Quảng Ngãi nhớ lại, 2 năm sau ngày Đoàn thành lập, tôi vinh dự được tham gia. Khi ấy, tôi cùng những chàng trai, cô gái tuổi đôi mươi phơi phới cất vang lời ca, tiếng hát, mang những vở diễn đặc sắc ra chiến trường, thắp lên khát vọng hòa bình, niềm tin tất thắng. Đến nay, những buổi biểu diễn năm xưa vẫn vang vọng trong tôi, như khúc hoài niệm về một thời tuổi trẻ rực lửa, đầy nhiệt huyết và khát khao cống hiến cho cách mạng.

Những vở diễn như *Trước giờ xuất kích, Bà mẹ cầm súng, Cảm Thành nổi dậy* hay song tấu *Kể chuyện du kích diệt tăng*... vang lên như những hồi kèn xung trận, cổ vũ quân dân ta xông lên chiến đấu. Độc tấu vui *Trở về sản xuất* khéo léo vận động nhân dân rời vùng địch kiểm soát, trở lại đồng quê tăng gia sản xuất.

Giữa khói lửa chiến tranh, mỗi tiết mục không đơn thuần là một màn biểu diễn, mà còn là lời hiệu triệu, khơi dậy ý chí quật cường, cổ vũ tinh thần chiến đấu trong nhân dân; là ngọn lửa niềm tin, thắp sáng con đường cách mạng; len lỏi vào tâm tư, tình cảm binh lính đối phương, thức tỉnh họ về lòng yêu nước và căm thù giặc Mỹ xâm lược cùng bè lũ tay sai.

"Với sức ảnh hưởng mạnh mẽ, mỗi khi đoàn văn công xuất hiện, địch lập tức truy lùng ráo riết. Chúng xem anh em trong đoàn không chỉ là những nghệ sĩ đơn thuần, mà là những chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng. Chính vì thế, kẻ địch từng tuyên bố: Xóa sổ được đoàn văn công thì coi như xóa sổ được một tiểu đoàn quân chủ lực Việt cộng. Đó là nỗi ám ảnh khiến địch không ngừng lùng sục chúng tôi", ông Tuấn tự hào kể.

Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi, bà Huỳnh Thị Sương chia sẻ, thời điểm từ cuối 1955-1960, Quảng Ngãi chưa có cơ quan chuyên trách về văn hóa, thông tin, nhưng dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy và cấp ủy ở các địa phương, những hình thức thông tin văn hóa được triển khai linh hoạt, vừa đấu tranh với kẻ thù, vừa củng cố niềm tin của nhân dân vào sự nghiệp cách mạng.

Đến năm 1964, Đoàn Văn công Quân Giải phóng Quảng Ngãi được thành lập, góp phần cổ vũ tinh thần chiến đấu của quân và dân, thúc đẩy phong trào văn hóa, văn nghệ quần chúng giai đoạn này phát triển mạnh mẽ. Năm 1973, tỉnh tiếp tục hình thành "Hội Văn nghệ". Mùa hè 1974, Đài Phát thanh Giải phóng Quảng Ngãi được thành lập và chính thức hoạt động.

"Những dấu ấn đó đã tiếp thêm sức mạnh cho cuộc kháng chiến, đưa thông tin, văn hóa trở thành vũ khí quan trọng trên mặt trận tư tưởng, góp phần giải phóng tỉnh Quảng Ngãi, làm nên đại thắng mùa Xuân 1975, thống nhất đất nước", bà Huỳnh Thị Sương nhấn mạnh. ■

Chuỗi triển lãm đặc biệt tưởng nhớ chiến sĩ - họa sĩ Huỳnh Phương Đông

Hôm qua 1.4, tại Nhà trưng bày triển lãm TP.HCM (Bảo tàng TP.HCM) đã khai mạc triển lãm *Hành trình Huỳnh Phương Đông* - sự kiện mở đầu cho chuỗi triển lãm quy mô lớn tưởng nhớ họa sĩ, chiến sĩ Huỳnh Phương Đông, diễn ra tại TP.HCM và Hà Nội. Sự kiện do Bảo tàng TP.HCM phối hợp cùng nhà sưu tầm thực hiện, nhằm chào mừng các dấu mốc quan trọng: 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (1975-2025); 100 năm thành lập Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam (1925-2025); 100 năm ngày sinh họa sĩ Huỳnh Phương Đông (1925-2025).

Với hơn 700 tác phẩm chọn lọc từ tổng số hơn 3.000 sáng tác của ông, chuỗi triển lãm khắc họa hành trình nghệ thuật gắn liền với lịch sử dân tộc, từ kháng chiến đến hòa bình. Trong đó, tại TP.HCM trưng bày 300 tác phẩm từ ngày 1.4 - 28.5, tại địa chỉ 92 Lê Thánh Tôn, Quận 1. Triển lãm tiếp tục ra mắt công chúng thủ đô tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam (66 Nguyễn Thái Học, Hà Nội), từ ngày 11 - 30.4.

Họa sĩ Huỳnh Phương Đông (bí danh của Huỳnh Công Nhãn), sinh ngày 22.4.1925 tại Bình Hòa, Gia Định, là một trong những gương mặt tiêu biểu của nền mỹ thuật cách mạng Việt Nam. Ông tham gia kháng chiến từ năm 1945, vẽ tranh cổ động, giảng dạy mỹ thuật và đặc biệt nổi bật với tranh ký họa ghi lại những khoảnh khắc lịch sử. Là một trong những thành viên sáng lập Hội Mỹ thuật Việt Nam, ông từng tham gia nhiều triển lãm quốc tế và được trao Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật năm 2007. Ông qua đời năm 2015, hưởng thọ 90 tuổi.

ANH HUY

Bài 2:

Sức ép thị trường, "điểm nghẽn" nguồn lực

● THANH NGỌC

Mặc dù ngành Xuất bản Việt Nam đã đạt được những bước tiến mạnh mẽ trong thời gian qua, nhưng vẫn còn không ít thách thức cần vượt qua. Sự chi phối ngày càng rõ rệt của cơ chế thị trường, kết hợp với những điểm nghẽn về nguồn lực và vướng mắc trong cơ chế vận hành... vẫn đang là những yếu tố kìm hãm sự phát triển bền vững của ngành. Để vươn lên mạnh mẽ, ngành Xuất bản cần phải đánh giá lại thực trạng, thực hiện tái cấu trúc toàn diện, từ đó tạo ra những đột phá chiến lược, khai thác tối đa tiềm năng công nghệ và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nhằm xây dựng một ngành Xuất bản năng động và đổi mới trong tương lai.

Hoạt động liên kết xuất bản đã làm thay đổi diện mạo của ngành, đáp ứng nhu cầu của độc giả, phục vụ tốt nhiệm vụ chính trị của đất nước (ảnh minh họa)

"Bài toán" lợi nhuận và chất lượng

Xã hội hóa và thương mại hóa hoạt động xuất bản là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước, nhằm kêu gọi sự tham gia của các nguồn lực xã hội vào phát triển ngành Xuất bản trong nước và làm phong phú thị trường xuất bản phẩm. Theo TS Vũ Thùy Dương, Trưởng Khoa Xuất bản (Học viện Báo chí và Tuyên truyền), việc xã hội hóa và thương mại hóa thông qua hình thức liên kết đã mang lại những biến chuyển tích cực, làm thay đổi diện mạo ngành, góp phần cho ra đời nhiều xuất bản phẩm với nội dung phong phú và hình thức hấp dẫn, đáp ứng nhu cầu của độc giả, phục vụ tốt các nhiệm vụ chính trị của đất nước.

Tuy nhiên, không thể phủ nhận mặt trái của cơ chế thị trường, khi áp lực lợi nhuận đôi khi khiến các đơn vị xuất bản tập trung vào việc sản xuất những cuốn sách không có giá trị thực sự, chạy theo thị hiếu tầm thường của một bộ phận độc giả, dẫn đến tình trạng sản phẩm kém chất lượng.

Thực tế đã chỉ ra rằng, quá trình xã hội hóa, thương mại hóa xuất bản đã để xảy ra không ít sai phạm về nội dung xuất bản phẩm. Báo cáo từ Cục Xuất bản, In và Phát hành năm 2023 cho biết, qua kiểm tra hơn 1.100 xuất bản phẩm lưu chiểu, đã phát hiện và xử lý 25 xuất bản phẩm vi phạm (giảm 3,8% so với năm 2022), trong đó có 21 xuất bản phẩm vi phạm về nội dung (giảm 16%). Nguyên nhân chủ yếu là do một số NXB chưa thực hiện đúng quy định về liên kết, để đối tác chi phối nội dung sách, dẫn đến sự hỗn loạn và cạnh tranh không lành mạnh trong thị trường xuất bản. Tình trạng vi phạm quyền tác giả cũng diễn ra khá phổ biến; sự thiếu hụt nhân lực và cả vật lực đã khiến một số NXB không thể kiểm soát chặt chẽ nội dung xuất bản phẩm.

Đặc biệt, đội ngũ biên tập viên không chỉ thiếu về số lượng mà còn yếu về chuyên môn và nghiệp vụ, chưa đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao trong công tác biên tập và xuất bản vẫn là vấn đề đáng lo ngại.

Bên cạnh đó, Cách mạng công nghiệp 4.0 đã tác động mạnh mẽ đến sản xuất, in và phát hành xuất bản phẩm. Tuy nhiên, theo TS Trần Chí Đạt, Giám đốc - Tổng biên tập NXB Thông tin và Truyền thông, các NXB Việt Nam vẫn chưa áp dụng hiệu quả công nghệ vào việc phân tích dữ liệu, điều này một phần do hạn chế về tư duy lãnh đạo và nguồn lực tài chính. Bên cạnh đó, vấn đề vi phạm bản quyền vẫn còn rất nghiêm trọng. Dù các NXB đã có nhiều biện pháp ngăn chặn, nhưng tình trạng sao chép, in lậu vẫn tiếp tục tồn tại.

Vướng mắc về cơ chế và nguồn lực

Trong bối cảnh hiện nay, ngành Xuất bản Việt Nam đang đối mặt với không ít khó khăn và thách thức do nhiều nguyên nhân. Bên cạnh những thành tựu đạt được, Giám đốc - Tổng biên tập NXB Thế giới Phạm Trần Long thẳng thắn chỉ ra những hạn chế trong hoạt động hiện tại: Cơ chế doanh thu ngày càng bị thu hẹp, đầu tư của Nhà nước có giới hạn, trong khi các khoản thuế, phí lại tăng cao, tạo ra một nghịch lý khi các NXB vừa phải hoàn thành nhiệm vụ chính trị, vừa phải tự hạch toán kinh doanh. Điều này khiến họ phải đối mặt với bài toán khó trong việc duy trì hoạt động bền vững.

Mặt khác, mô hình và cơ cấu tổ chức của các NXB cũng chưa được quy định rõ ràng, khiến hoạt động bị chi phối bởi những bộ luật mâu thuẫn. Luật Xuất bản 2013 coi NXB là đơn vị hoạt động trong lĩnh vực văn hóa - tư tưởng, trong khi Luật Doanh nghiệp lại xem NXB như những đơn vị sản xuất kinh doanh thuần túy. Sự chồng chéo trong cơ chế chính sách và các quy định pháp lý đã tạo ra không ít khó khăn cho hoạt động của NXB, đặc biệt trong bối cảnh thị trường hiện nay.

Theo ông Phạm Trần Long, hiện tại, NXB Thế giới đang phải đối mặt với khoản nợ đọng lớn về tiền thuê nhà, thuê đất, trong khi việc tuyển dụng và giữ chân nhân lực chất lượng cao gặp nhiều khó khăn. Điều này khiến lực lượng cán bộ biên tập, biên dịch ngày càng mỏng, khó có thể đáp ứng được khối lượng công việc.

Đại diện NXB Văn hóa Dân tộc cũng chỉ ra những khó khăn riêng của đơn vị, khi phải ưu tiên phục vụ đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi, biên giới, hải đảo. Mảng đề tài xuất bản chủ yếu tập trung vào các chủ đề khó như lịch sử, văn hóa, tín ngưỡng, tôn giáo, chính trị phổ thông, nhưng lại thiếu sự đầu tư từ các tác giả. Thời gian biên tập, xuất bản kéo dài, ảnh hưởng đến năng suất lao động và chất lượng sản phẩm.

Sách giả, xuất bản phẩm kém chất lượng, vi phạm bản quyền không chỉ ảnh hưởng đến quyền lợi của tác giả, NXB mà còn làm suy yếu giá trị văn hóa và tri thức chân chính

Ngoài ra, các chính sách về miễn giảm tiền thuê nhà, đất và bổ sung vốn cho hoạt động xuất bản chưa được triển khai hiệu quả. Tiền thuê nhà, đất quá cao, chiếm tỷ trọng lớn trong chi phí của đơn vị, trong khi việc hợp tác kinh doanh, liên kết để khai thác mặt bằng sẵn có lại bị hạn chế bởi các quy định pháp lý hiện hành. Các NXB công lập như NXB Văn hóa Dân tộc, hoạt động theo mô hình Công ty TNHH MTV cũng gặp khó khăn trong việc được giao nhiệm vụ, đầu tư trực tiếp từ Bộ VHTTDL do các ràng buộc của Luật Ngân sách Nhà nước và Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước.

Đại diện Thành ủy TP.HCM cũng nhận định rằng, việc sắp xếp các NXB theo hướng tinh gọn đã được thực hiện, nhưng chất lượng và hiện đại hóa vẫn còn chậm. Chưa có chính sách thu hút mạnh mẽ nguồn lực xã hội vào hoạt động xuất bản, in, phát hành. Năng lực của các NXB còn chưa tương xứng với tiềm năng, nhiều đơn vị không thích ứng được với cơ chế thị trường, phụ thuộc vào đối tác liên kết, ảnh hưởng đến kết quả thực hiện kế hoạch.

Trước những thách thức và khó khăn này, ngành Xuất bản Việt Nam cần có những giải pháp đồng bộ, hiệu quả để phát triển bền vững, đáp ứng được yêu cầu của thời đại mới và đóng góp tích cực vào sự phát triển văn hóa, giáo dục của đất nước.

(Còn tiếp)

Nghệ thuật Lân, Sư, Rồng của người Hoa ở TP.HCM được công nhận Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

Vừa qua, tại Nhà hát Thành phố, Sở VHTT TP.HCM đã tổ chức lễ công bố quyết định của Bộ trưởng Bộ VHTTDL về việc công nhận nghệ thuật Lân, Sư, Rồng của người Hoa ở TP.HCM là Di sản văn hóa phi vật thể (DSVHPVT) quốc gia. Đây là hình thức nghệ thuật truyền thống đặc trưng của cộng đồng người Hoa tại TP.HCM, là biểu tượng mạnh mẽ của sự giao thoa giữa các nền văn hóa, được duy trì qua nhiều thế hệ và góp phần vào sự đa dạng văn hóa đặc trưng của TP.HCM. Việc công nhận di sản này không chỉ là sự ghi nhận những giá trị đặc sắc của cộng đồng người Hoa mà còn khẳng định vị trí quan trọng của nó trong nền văn hóa chung của Việt Nam.

Cũng trong buổi lễ, Chủ tịch UBND TP.HCM đã công nhận 7 công trình, địa điểm là di tích lịch sử - văn hóa cấp Thành phố. Các công trình này bao gồm 3 di tích lịch sử là các đình làng ở TP Thủ Đức và 4 di tích kiến trúc nghệ thuật, biểu thị sự giao lưu văn hóa giữa Việt Nam và Ấn Độ, cũng như giữa kiến trúc phương Đông và phương Tây. Tính đến nay, TP.HCM đã có 200 di tích được xếp hạng, bao gồm 2 di tích quốc gia đặc biệt, 58 di tích quốc gia và 140 di tích cấp thành phố.

T.T

LỄ HỘI BÀ CHIÊM SƠN:

Xây dựng thương hiệu văn hóa, phát triển du lịch bền vững

● **THU HOÀI**

Mới đây, UBND tỉnh Quảng Nam đã có công văn gửi Bộ VHTTDL đề nghị công nhận "Lễ hội Bà Chiêm Sơn" ở xã Duy Trinh, huyện Duy Xuyên (Quảng Nam) là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Lễ hội, với những tên gọi khác như Lệ Bà Chiêm Sơn hay Lễ hội Dinh Bà Chiêm Sơn, được tổ chức hằng năm vào ngày mồng 10-12 tháng Giêng âm lịch. Đây là dịp để cộng đồng tưởng nhớ và tri ân Bà Chiêm Sơn (Bô Bô Thái Dương phu nhân) - người đã có công phò trợ, vệ quốc an dân cho cộng đồng làng Chiêm Sơn và khu vực ven sông Thu Bồn.

Việc đề xuất công nhận lễ hội này không chỉ thể hiện sự tôn vinh giá trị văn hóa lâu đời mà còn góp phần bảo tồn và phát huy di sản văn hóa đặc sắc của vùng đất Quảng Nam.

Dinh Bà Chiêm Sơn

Lễ rước kiệu tại Lễ hội Bà Chiêm Sơn

Nơi hội tụ văn hóa Champa và Đại Việt

Lễ hội Bà Chiêm Sơn là tín ngưỡng tâm linh sâu sắc và là nét văn hóa độc đáo, riêng có của cư dân nơi đây, trong mối tương đồng với tín ngưỡng thờ Nữ thần của người Việt. Việc tổ chức lễ hội được thực hiện một cách bài bản, có sự phối hợp nhịp nhàng giữa chính quyền địa phương và Ban hành lễ của cộng đồng làng Chiêm Sơn, qua đó tôn trọng các yếu tố truyền thống và đáp ứng nhu cầu tín ngưỡng, tâm linh của nhân dân.

Vùng đất Chiêm Sơn nằm tại đầu nguồn hữu ngạn sông Sài Thị, nơi giao thoa giữa hai dòng sông Vu Gia và Thu Bồn, ghi dấu lịch sử lâu đời của một làng xã đã tồn tại từ giữa thế kỷ XVI. Chiêm Sơn, nay thuộc huyện Duy Xuyên, là một trong những cộng đồng cổ xưa với nhiều giá trị văn hóa, từng là nơi hội tụ giữa nền văn hóa Champa và Đại Việt.

Đặc biệt, Chiêm Sơn còn sở hữu những di tích lịch sử quan trọng như: Lăng Vĩnh Diên, lăng Vĩnh Diễn, chùa Vua (chùa Vĩnh An) - những công trình tôn vinh, phụng tự các vị hoàng hậu triều Nguyễn… Ngoài ra, nơi đây còn lưu giữ nhiều phế tích Champa, như tháp Chăm Dương Bi, Gò Lồi và Triền Tranh, tạo nên một không gian văn hóa đa dạng và phong phú. Trong hệ thống di tích này, Dinh Bà Chiêm Sơn (còn gọi là lăng Bà, dinh Bà) đóng vai trò quan trọng, không chỉ trong đời sống tín ngưỡng mà còn trong việc bảo tồn di sản văn hóa của cư dân địa phương.

Dinh Bà được xây dựng trên khu vực phế tích Champa xưa, nằm trong quần thể di tích Chiêm Sơn Tây, gần Mandapa - Gò Lồi. Theo các bô lão trong làng, ban đầu, dinh được dựng bằng tranh tre nứa lá, sau đó bà con xây thành ngôi miếu nhỏ. Năm 2002, với sự đóng góp của cộng đồng, dân làng đã xây mới dinh Bà khang trang hơn, tạo điều kiện thuận lợi cho việc thờ cúng và duy trì lễ hội truyền thống.

Dinh Bà được công nhận là Di tích lịch sử cấp tỉnh vào tháng 2.2007, đồng thời được trùng tu và xây dựng thêm các hạng mục như cổng ngõ, tường bao, cột cờ, bình phong, nhà trù… nhằm bảo tồn và phát huy giá trị tín ngưỡng, văn hóa dân gian của địa phương. Lễ hội Dinh Bà, với các nghi thức cúng tế trang nghiêm, luôn thu hút sự tham gia của người dân quanh năm, như lễ Tế Bà, lễ Mục Đồng, cúng giỗ Tiền hiền và lễ Hạ điền…

Đặc biệt, Lễ hội Dinh Bà Chiêm Sơn không thể thiếu phần giáo tuồng, nơi các phường Hát bội trình diễn những trích đoạn hay nhất dâng lên Bà. Dù diễn ra vào đêm khuya, nhưng phần tuồng luôn được người dân chờ đón, bởi đây là dịp để họ vừa thưởng thức nghệ thuật Hát bội vừa xem "bói tuồng" đầu năm, cầu mong một năm mới an lành, hanh thông. Lễ hội không chỉ là hoạt động tôn giáo mà còn là phần không thể thiếu trong đời sống văn hóa, tâm linh của cộng đồng Chiêm Sơn, mang đậm giá trị truyền thống và di sản văn hóa quý báu của vùng đất Quảng Nam.

Động lực phát triển du lịch bền vững

Lễ hội Bà Chiêm Sơn, diễn ra vào ngày 12 tháng Giêng âm lịch là sự kiện văn hóa đặc sắc, tái hiện lại hành trạng linh thiêng và huyền thoại của Bà theo truyền thuyết xưa. Đây là phần lễ chính của lễ hội, thu hút sự tham gia đông đảo của người dân và du khách, khẳng định sức sống mạnh mẽ của di sản văn hóa phi vật thể này.

Bên cạnh phần lễ trang nghiêm, sự kiện còn có phần hội phong phú và đa dạng, với các trò chơi dân gian truyền thống như kéo co, đẩy gậy, đua thuyền, ăn xôi tháng mười, hát Bài chòi, Hát bội, thả hoa đăng, cùng các chương trình văn hóa nghệ thuật sôi động khác, vừa mang lại không khí vui tươi, náo nhiệt vừa là cơ hội để cộng đồng gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống.

Lễ hội Bà Chiêm Sơn hiện nay không chỉ là sự kiện văn hóa tinh thần mà còn có vai trò kinh tế quan trọng. Những giá trị riêng có của lễ hội đã trở thành sản phẩm du lịch độc đáo, tạo nên một điểm đến hấp dẫn du khách thập phương. Việc thu hút du khách đến tham quan, trải nghiệm giúp nâng cao thu nhập cho cộng đồng dân cư, đồng thời thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội khu vực.

Ông Nguyễn Thanh Hồng, Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Nam cho biết: Để bảo tồn và phát huy giá trị của lễ hội, Sở VHTTDL đã thực hiện điều tra và xây dựng hồ sơ khoa học di sản văn hóa phi vật thể "Lễ hội Bà Chiêm Sơn". Hồ sơ đã hoàn thành và đáp ứng đầy đủ các quy định của Bộ VHTTDL. Kết quả khảo sát và kiểm kê khoa học di sản chỉ ra rằng, việc bảo tồn lễ hội cần tập trung vào các giải pháp quản lý, sưu tầm và truyền dạy, đồng thời tăng cường công tác bảo vệ và quản lý lễ hội từ các cấp chính quyền và cộng đồng.

Để nâng cao hiệu quả bảo tồn, phát huy giá trị lễ hội, cần xây dựng thương hiệu "Lễ hội Bà Chiêm Sơn: Truyền thống và Văn minh". Công tác tổ chức lễ hội cần được chú trọng về an ninh trật tự, bảo tồn có chọn lọc những phong tục tập quán tốt đẹp, đồng thời đáp ứng nhu cầu tín ngưỡng của nhân dân. Đặc biệt, việc xây dựng đề án bảo tồn lễ hội gắn với phát triển du lịch không chỉ góp phần làm đa dạng hóa sản phẩm du lịch, mà còn thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của huyện Duy Xuyên theo hướng bền vững, hài hòa giữa phát triển kinh tế và bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống. ■

Mỹ thuật truyền thống Việt - Hàn tại triển lãm giao lưu Phú Yên

Tại Thư viện tỉnh Phú Yên, Sở VHTTDL tỉnh phối hợp cùng Liên đoàn Nghệ thuật Chungbuk (Hàn Quốc) tổ chức triển lãm giao lưu mỹ thuật đặc biệt. Hơn 60 tác phẩm nghệ thuật và thư pháp truyền thống, mang đậm dấu ấn văn hóa của các nghệ sĩ từ tỉnh Phú Yên và Chungbuk (Hàn Quốc), được trưng bày tại đây. Các tác phẩm tập trung vào chủ đề đất nước và con người hai tỉnh, mở ra một không gian giao thoa văn hóa, nâng cao tình hữu nghị và sự hiểu biết giữa hai địa phương.

Triển lãm sẽ kéo dài đến ngày 4.4, mang đến cho người xem cơ hội chiêm ngưỡng những sáng tác đặc sắc. Bên cạnh đó, các nghệ sĩ từ Liên đoàn Nghệ thuật Chungbuk cũng sẽ tham gia nhiều hoạt động giao lưu văn hóa khác trên địa bàn tỉnh Phú Yên, như biểu diễn nghệ thuật trong lễ kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng Phú Yên, tổ chức buổi biểu diễn phục vụ nhân dân tại huyện Tuy An, giao lưu văn hóa với học sinh Trường Tiểu học thị trấn Phú Thứ (huyện Tây Hòa).

HUY DƯƠNG

Sắc màu văn hóa các dân tộc tại Ngày hội Gia Lai 2025

Sở VHTTDL tỉnh Gia Lai thông báo, Ngày hội Văn hóa các dân tộc tỉnh Gia Lai lần thứ IV, năm 2025 sẽ diễn ra từ ngày 11-13.4, thu hút sự tham gia của hơn 900 nghệ nhân đến từ 17 huyện, thị xã và thành phố trên toàn tỉnh. Sự kiện hứa hẹn mang đến những hoạt động đặc sắc, bao gồm đêm hội giao lưu văn hóa giữa các dân tộc, tái hiện không gian sinh hoạt cộng đồng, trình diễn trang phục truyền thống, đi cà kheo nghệ thuật, chỉnh chiêng, trưng bày đặc sản và ẩm thực địa phương cùng các trò chơi dân gian.

Ngày hội đã được tổ chức thường niên từ năm 2022, nhằm bảo tồn, quảng bá và phát huy di sản văn hóa các dân tộc, đồng thời tạo cơ hội để đồng bào trong tỉnh gặp gỡ, giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm và thắt chặt tình đoàn kết.

ĐỨC ANH

Sự hiếu kỳ đang "đầu độc" tư duy giới trẻ

● **THANH MAI - MỸ TRANG**

Trong thời đại số hiện nay, những vụ lùm xùm, scandal và drama tình ái của người nổi tiếng liên tục tạo nên những cơn sóng lớn, cuốn hàng triệu người trẻ vào vòng xoáy "hóng biến" không ngừng. Mới đây, drama của streamer ViruSs và những cô gái liên quan đã trở thành chủ đề nóng, khiến cộng đồng mạng "đứng ngồi không yên", thậm chí mất ăn mất ngủ để chờ đợi diễn biến tiếp theo. Chưa rõ đúng sai, nhưng chắc chắn kẻ hưởng lợi là những nhân vật trong cuộc: ViruSs hốt bạc từ sự chú ý của cộng đồng; MV *Sự nghiệp chướng* của rapper Pháo đạt top trending; TikToker Ngọc Kem thì tăng trưởng mạnh về số lượt follow…

Điều này đặt ra câu hỏi: Liệu những câu chuyện này là sự thật cần được phơi bày hay chỉ là màn kịch dựng lên nhằm câu view và trục lợi từ sự tò mò của công chúng? Người trẻ hừng hực đòi công lý, nhưng liệu họ có thực sự nhận thức được rằng mình đang bị thao túng trong một trò chơi đầy toan tính và thực dụng?

Vô tình bị "dắt mũi"?

Drama giữa streamer ViruSs (Đặng Tiến Hoàng), TikToker Ngọc Kem (Trần Nguyễn Hồng Ngọc) và rapper Pháo (Nguyễn Diệu Huyền) là minh chứng điển hình cho cách thị trường giải trí khai thác triệt để sự hiếu kỳ của khán giả.

Cuối tháng 3 vừa qua, mạng xã hội dậy sóng khi ViruSs bị phanh phui scandal tình ái. Đỉnh điểm là tối 28.3, ViruSs và Pháo đã đối chất trực tiếp trên livestream, thu hút tới hơn 1,5 triệu người xem. Không khí ngày càng nóng khi cả hai tung ra những lời tố cáo, phản pháo nảy lửa. Chưa dừng lại ở đó, rạng sáng 29.3, TikToker Ngọc Kem, ca sĩ Emma Nhất Khanh cùng một cô gái khác tiếp tục đăng đàn "bóc phốt" ViruSs và cũng thu hút lượng người xem khổng lồ. Giới trẻ thức trắng đêm, mắt dán vào màn hình, chờ từng diễn biến mới, như thể họ đang theo dõi một bộ phim truyền hình đầy kịch tính (?!)

Tuy nhiên, liệu ViruSs livestream để xin lỗi, thanh minh, hay thực chất là một ván cờ tính toán kỹ lưỡng? Bởi trong tất cả các buổi phát sóng, anh này đều bật tính năng "pay-to-comment", khán giả muốn bình luận, tham gia tranh luận phải trả phí từ 135.000 - 155.000 đồng/tháng. Chỉ tính riêng số tài khoản mới đăng ký để được quyền lên tiếng, ViruSs đã thu về gần trăm một triệu đồng; chưa kể hàng loạt món quà ảo như "TikTok universe", "cá heo", "sư tử"… liên tục được fan gửi tặng, trị giá mỗi món giao động từ vài triệu đến chục triệu đồng.

Không chỉ ViruSs, Pháo cũng hưởng lợi không nhỏ khi MV *Sự nghiệp chướng* tung ra đúng lúc drama bùng nổ. Bất chấp tranh cãi về nội dung, ca khúc nhanh chóng lọt top trending YouTube. TikToker Ngọc Kem cũng không ngoại lệ, tài khoản của cô bỗng dưng tăng lượt theo dõi chóng mặt chỉ trong vài ngày.

Điều đáng nói ở đây là công chúng, đặc biệt giới trẻ, những người tưởng mình đang "đòi lại công bằng", thực chất lại đang bị khai thác triệt để. Họ bỏ thời gian, công sức, tiền bạc để hóng hớt, bình luận, tranh cãi... nhưng kết cục là "nuôi béo" cho người trong cuộc. ViruSs không chỉ tận dụng lòng trung thành của fan mà còn khai thác cả những người đối lập. Càng bị công kích, anh ta càng thu hút sự chú ý, càng nhiều người muốn "bóc trần sự thật", livestream của anh ta càng tăng view, lọt vào đề xuất TikTok, mở rộng tệp khán giả. Chiến lược này không mới, showbiz từng chứng kiến không ít ngôi sao đổi đời nhờ scandal. Nhưng điều đáng lo ngại là khi những nội dung kiểu này liên tục xuất hiện, chúng không chỉ biến thị trường giải trí thành "đấu trường thị phi" mà còn định hình thói quen tiêu thụ nội dung tiêu cực của giới trẻ.

Trong môi trường số, mọi lượt xem, bình luận, chia sẻ đều được quy đổi thành lợi nhuận. Sự tò mò, bức xúc của công chúng đã tạo ra thị trường béo bở, nơi những người giỏi khai thác drama có thể tận dụng để kiếm tiền. Nếu không có khán giả sẵn sàng thức xuyên đêm để theo dõi, không có người sẵn sàng móc hầu bao để tham gia bình luận, thì những vụ lùm xùm này có lẽ không "hot" đến thế. Và, vô hình chung, người xem đang tiếp tay cho một nền giải trí vô bổ, nhảm nhí, không mang lại một chút hàm lượng văn hóa nào…

"Đầu độc" não bộ người trẻ

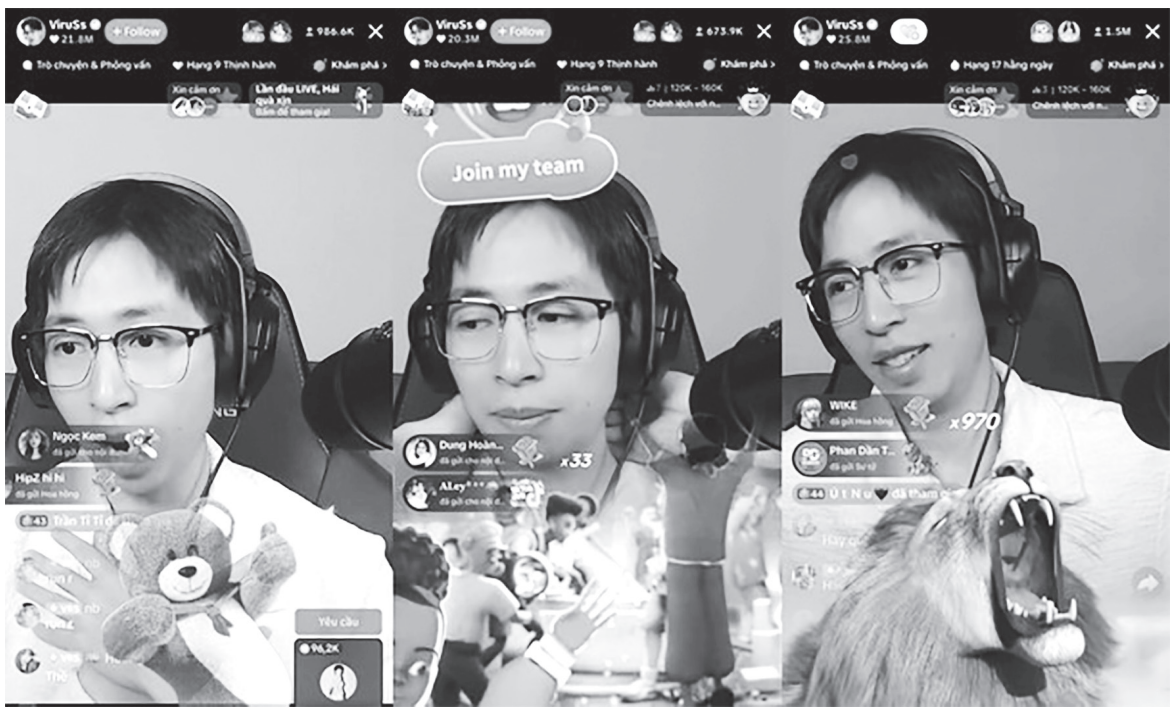
Sự việc lùm xùm tình ái những ngày qua đã dấy lên nhiều tranh luận về đạo đức và trách nhiệm của người nổi tiếng trên mạng xã hội. Giới chuyên gia cho rằng, việc công khai đời tư để tranh cãi, công kích lẫn nhau trên sóng livestream không chỉ phản văn hóa mà còn có thể vi phạm pháp luật, đặc biệt khi có dấu hiệu xúc phạm danh dự, nhân phẩm người khác. Trước phản ứng mạnh mẽ từ dư luận, đại diện Bộ VHTTDL cho biết, cơ quan chức năng đang xác minh thông tin liên quan đến vụ việc và sẽ có biện pháp thích hợp để xử lý, chấn chỉnh các hành vi lệch chuẩn.

Điều đáng lo ngại hơn, những vụ lùm xùm kiểu này không còn là trò tiêu khiển vô hại mà đang từng bước thay đổi cách người trẻ tiếp cận và tiêu thụ nội dung. Khi thị trường giải trí bị thống trị bởi các màn đấu tố, bóc phốt, bộ não người xem cũng dần bị "lập trình" để mặc định coi thị phi là tin tức đáng quan tâm hàng đầu. Sự tò mò bị khai thác tối đa, biến họ thành khán giả vô thức trong một guồng quay không hồi kết. Những câu chuyện giật gân được dàn dựng ngày càng tinh vi, khiến công chúng rơi vào trạng thái kích thích liên tục, hệt như một dạng "nghiện dopamine", cảm giác thỏa mãn nhất thời khi tiếp nhận nội dung sốc, kịch tính. Lâu dần, thói quen này sẽ bào mòn khả năng tư duy phản biện, làm suy giảm năng lực tiếp nhận thông tin có chọn lọc.

Hệ quả là một thế hệ quen với sự ồn ào và thờ ơ với những giá trị truyền thống. Khi thị hiếu bị định hình bởi những cuộc khẩu chiến vô nghĩa, những nội dung học thuật, tri thức hay nghệ thuật, văn hóa… dần trở nên mai một. Có thể lấy ví dụ, một bài viết chuyên sâu về khoa học, các sự kiện, chương trình, sản phẩm văn hóa, nghệ thuật truyền thống… không đạt nổi vài nghìn lượt xem, nhưng một đoạn clip bóc phốt dài chưa tới 1 phút lại dễ dàng chạm mốc triệu lượt truy cập. Không khó để hình dung nếu xu hướng này tiếp diễn, nền tảng tư duy của giới trẻ sẽ bị bào mòn ra sao.

Chúng ta không thể ngăn cản người nổi tiếng tạo ra drama, nhưng hoàn toàn có thể quyết định cách phản ứng. Không ai bắt buộc phải dành hàng giờ theo dõi những cuộc đấu tố vô nghĩa, cũng không ai ép buộc phải bỏ tiền để "hóng biến". Sức mạnh thực sự nằm ở khán giả. Nếu người xem ngừng quan tâm, những chiêu trò này sẽ không còn đất sống. Ngược lại, nếu tiếp tục lao vào vòng xoáy thị phi, chúng ta sẽ tự biến mình thành công cụ kiếm tiền cho những kẻ thao túng.

Đã đến lúc giới trẻ cần tỉnh táo. Thay vì đắm chìm trong những ồn ào nhảm nhí, hãy dành sự quan tâm vào những giá trị bền vững, nhân văn để mỗi người không chỉ nâng cao hiểu biết mà còn góp phần xây dựng một môi trường giải trí lành mạnh. Ngừng tiêu thụ nội dung "rác" chính là cách bảo vệ tâm trí và tránh xa những ảnh hưởng tiêu cực. Chỉ khi đặt sự quan tâm đúng nơi, giới trẻ mới có thể tạo dựng một không gian văn hóa ý nghĩa và đáng giá. ■

ViruSs kiếm bộn tiền từ phiên livestream nhảm nhí, vô bổ, thu hút hàng triệu lượt view

Khám bệnh và trao học bổng cho gia đình chính sách, hộ nghèo và học sinh khó khăn

Ngày vừa qua, UBND và Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện Gò Công Đông (Tiền Giang) phối hợp cùng các đơn vị tài trợ tổ chức chương trình ý nghĩa nhằm chăm lo sức khỏe và hỗ trợ các gia đình chính sách, hộ nghèo, học sinh giỏi và học sinh có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn huyện.

Trong khuôn khổ chương trình, 300 người cao tuổi có hoàn cảnh khó khăn đã được các y, bác sĩ đến từ Bệnh viện Chợ Rẫy (TP. HCM) trực tiếp tư vấn sức khỏe, khám tổng quát, đo huyết áp, kiểm tra nội khoa và cấp phát thuốc miễn phí. Bên cạnh đó, chương trình còn trao tặng 400 phần quà cho học sinh, mỗi phần quà bao gồm ba lô, vở, túi dụng cụ học tập và nón bảo hiểm, nhằm giúp các em có thêm điều kiện học tập thuận lợi, bảo đảm an toàn khi tham gia giao thông. Đặc biệt, 120 suất học bổng trị giá 1 triệu đồng/suất đã được trao cho các học sinh giỏi và học sinh có hoàn cảnh khó khăn, giúp động viên, khích lệ các em tiếp tục nỗ lực vươn lên trong học tập.

Ngoài ra, BTC cũng trao 100 phần quà trị giá 1 triệu đồng mỗi suất cho gia đình chính sách, hộ nghèo và các hộ có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn huyện, thể hiện sự quan tâm, chia sẻ của cộng đồng đối với những gia đình gặp khó khăn trong cuộc sống.

HUY VŨ

Làm gì để "săn vàng" tại ASIAD và Olympic?

VÂN GIANG; ảnh: QUÝ LƯỢNG

Dù đã đạt thành tích tốt tại đấu trường SEA Games, nhưng thể thao Việt Nam luôn trăn trở với câu hỏi làm sao để có thành tích tốt hơn tại các kỳ Đại hội thể thao châu lục (ASIAD) và Olympic? Để đưa ra được đáp án của câu hỏi này, chắc chắn chỉ riêng nỗ lực của ngành Thể thao là chưa đủ.

Thực tế khốc liệt

Nhận định về khả năng cạnh tranh của Việt Nam tại ASIAD và Olympic, các chuyên gia cho rằng đây là những sự kiện thể thao lớn, có sự tham gia của hàng trăm quốc gia và vùng lãnh thổ, hội tụ các vận động viên tài năng nhất thế giới, đủ điều kiện vượt qua vòng loại mới được tham dự.

Tại 4 kỳ Olympic gần nhất, Việt Nam có 18 vận động viên năm 2012, 23 vận động viên năm 2016, 18 vận động viên năm 2020 và 16 vận động viên năm 2024 vượt qua vòng loại ở các môn: Điền kinh, Bơi lội, Bắn súng, Thể dục dụng cụ, Cử tạ, Taekwondo, Boxing nữ, Cầu lông, Đua thuyền, Xe đạp, Boxing, Judo, Đấu kiếm và Bắn cung. Tại kỳ Olympic Rio năm 2016, Việt Nam giành được 1 huy chương vàng và 1 huy chương bạc môn Bắn súng, xếp hạng 48. Đây là thành tích tốt nhất của thể thao Việt Nam tại một kỳ Olympic. Tuy nhiên, ở 2 kỳ Olympic gần đây nhất (Olympic Tokyo 2020 và Paris 2024), Việt Nam không giành được huy chương.

Đánh giá thực tế cho thấy, các vận động viên Việt Nam gặp rất nhiều khó khăn trong việc tranh chấp huy chương, thậm chí ngay cả việc cạnh tranh suất tham dự Olympic. Chúng ta rất khó giành được thành tích cao ở những môn đòi hỏi tầm vóc, thể lực và không phân biệt hạng cân như Điền kinh, Bơi lội. Còn đối với các môn phân chia hạng cân thi đấu như Cử tạ, Taekwondo, Boxing... các vận động viên Việt Nam cũng chỉ có khả năng tranh chấp ở các hạng cân nhẹ.

Đối với ASIAD, sự kiện thể thao lớn nhất châu Á, có sự tham gia của 45 quốc gia và vùng lãnh thổ, đều có sự hội tụ của các vận động viên ưu tú và xuất sắc nhất. Các vận động viên Việt Nam có khả năng cạnh tranh huy chương ở nhiều nội dung thi đấu, tuy nhiên việc giành huy chương vàng vẫn rất khó khăn. Ở 2 kỳ ASIAD năm 2010 và 2014, Việt Nam chỉ giành được 1 huy chương vàng trong tổng số 30 huy chương giành được ở mỗi kỳ đại hội. Đến ASIAD 2018, chúng ta giành được 4 huy chương vàng, 16 huy chương bạc và 18 huy chương đồng, xếp hạng 17. Đây cũng được coi là kỳ ASIAD rất thành công của thể thao Việt Nam. Tại ASIAD 2022, Thể thao Việt Nam giành được tổng số 27 huy chương trong đó có 3 huy chương vàng, 5 huy chương bạc và 19 huy chương đồng, xếp thứ 21/45 đoàn thể thao tham gia.

Điều này cho thấy rằng, chúng ta có một lực lượng vận động viên đông đảo nhưng lại thiếu những vận động viên đặc biệt xuất sắc, những vận động viên trọng điểm được đầu tư đặc biệt để hướng tới việc giành huy chương vàng tại ASIAD. Điều này đòi hỏi thể thao Việt Nam phải có sự đầu tư trọng điểm để phục vụ cho mục tiêu "săn vàng" tại đấu trường châu lục và thế giới.

Đội cầu mây 4 nữ giành huy chương vàng tại ASIAD 19

Điền kinh luôn là "mỏ vàng" tại nhiều kỳ SEA Games nhưng chưa thể vươn tầm châu lục và thế giới

Nên đầu tư trọng tâm, trọng điểm

Là nhà khoa học đầu ngành, GS.TS Lâm Quang Thành (nguyên Phó Tổng cục trưởng Tổng cục TDTT) cho rằng, căn cứ vào 6 nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu phát triển thể thao thành tích cao, thể thao chuyên nghiệp trong Chiến lược phát triển TDTT đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 có thể thấy các giải pháp cụ thể như sau: Nghiên cứu phát triển lực lượng VĐV các môn thể thao trọng điểm chuẩn bị tham dự Olympic, ASIAD; Ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; Đầu tư nguồn lực phát triển các môn thể thao trọng điểm tham dự các kỳ Olympic và ASIAD giai đoạn 2026-2046, trong đó có đầu tư tài chính, đầu tư nguồn lực cơ sở vật chất - kỹ thuật thể thao và phát triển nguồn nhân lực trình độ chuyên môn cao… Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh hợp tác quốc tế, đẩy mạnh xã hội hóa trong phát triển các môn thể thao trọng điểm chuẩn bị tham dự các kỳ Olympic, ASIAD và đẩy mạnh kinh tế thể thao.

Ông Lâm Quang Thành chỉ rõ tầm quan trọng của ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. Theo ông Thành, đổi mới sáng tạo trong lĩnh vực thể thao thành tích cao là cầu nối để khoa học và công nghệ phục vụ trực tiếp trong phát triển thể thao thành tích cao, đặc biệt là lực lượng VĐV đỉnh cao của các môn thể thao trọng điểm chuẩn bị cho Olympic, ASIAD, qua đó tạo bứt phá trong nâng cao chất lượng, hiệu quả huấn luyện và thành tích thể thao.

Chuyên gia Nguyễn Hồng Minh (nguyên Vụ trưởng Vụ Thể thao thành tích cao, Ủy ban Thể dục thể thao) lại chỉ ra rằng, hiện chúng ta phải đối mặt với những vấn đề như nguồn lực dành cho thể thao còn hạn chế nhưng cùng lúc phải giải quyết nhiều mục tiêu dẫn tới đầu tư dàn trải, không có trọng tâm, trọng điểm và không có chiều sâu hướng đến mục tiêu ASIAD và Olympic. Ông Minh cung cấp thông tin, hiện không có nền thể thao mạnh nào trên thế giới đầu tư cho trên 10 môn thể thao trọng điểm như: Hàn Quốc đầu tư 4 môn, Trung Quốc 5-6 môn, Nga 7 môn, Mỹ 6-7 môn... Vì vậy, ông Minh cho rằng thể thao Việt Nam nên chọn lựa ít môn, tính toán lại để đầu tư thật trọng tâm, trọng điểm cho mục tiêu cải thiện thành tích tại hai đấu trường lớn nhất châu lục và thế giới.

Còn theo nguyên Tổng cục trưởng Tổng cục TDTT Vương Bích Thắng, căn cứ vào thực trạng thể thao Việt Nam hiện nay, chúng ta cần sớm trình Chính phủ ban hành Chương trình phát triển các môn thể thao trọng điểm tham dự các kỳ Olympic và ASIAD giai đoạn 2026-2046. Đây là nhiệm vụ rất quan trọng bởi khi được Chính phủ thông qua, Chương trình sẽ trở thành nguồn lực mạnh mẽ để phát triển các môn thể thao, góp phần nâng cao thành tích của Việt Nam tại đấu trường ASIAD và Olympic. Khi đã xác định được nhóm các môn trọng điểm, thì việc đầu tư cần phải được triển khai có hệ thống, xuyên suốt từ trung ương đến địa phương. Bên cạnh đó, các Liên đoàn, Hiệp hội cần thể hiện rõ hơn nữa vai trò, hoạt động hiệu quả hơn để phát huy sức mạnh tổng hợp, hỗ trợ cho các môn thể thao trọng điểm phát triển.

Ông Vương Bích Thắng cũng nhấn mạnh rằng, đây là Chương trình mang tính quốc gia, của tất cả các địa phương, các ngành chứ không chỉ là nhiệm vụ của Bộ VHTTDL hay Cục Thể dục thể thao Việt Nam. Thành tích của thể thao Việt Nam tại đấu trường ASIAD, Olympic không phải là thành công của riêng ngành VHTTDL mà còn là vị thế quốc gia trên đấu trường quốc tế, góp phần xây dựng và quảng bá hình ảnh đất nước, là động lực thúc đẩy phát triển TDTT… vì thế cần sự chung tay, góp sức của toàn xã hội.

Cục trưởng Cục Thể dục thể thao Việt Nam Đặng Hà Việt cũng cho biết, dựa trên đánh giá của tất cả các môn thể thao thành tích cao, đặc biệt là những môn thường xuyên được thi đấu trong chương trình của ASIAD và Olympic, qua phân tích, đánh giá và rà soát, ban soạn thảo đã đưa ra 17 môn thể thao trong dự thảo Chương trình phát triển các môn thể thao trọng điểm tham dự các kỳ Olympic và ASIAD giai đoạn 2026-2046. Đây đều là những môn tiềm năng và có khả năng đoạt được huy chương tại đấu trường Olympic và ASIAD. Tuy nhiên, căn cứ với nguồn lực thực tế thì chúng ta vẫn còn rất giới hạn về các nguồn lực đầu tư như cơ sở vật chất, con người, tài chính... vì vậy để trải đều ra 17 môn thể thao như dự kiến là rất khó khăn.

Do đó có ý kiến cho rằng, cần rút gọn các môn thể thao đầu tư trọng điểm. Ngoài ra, cũng có ý kiến đóng góp nên có môn thể thao mang tính quốc gia trong chương trình đầu tư trọng điểm. Môn thể thao này chủ yếu mang yếu tố lan tỏa tinh thần, truyền cảm hứng tới người dân, người hâm mộ cả nước. Tất nhiên những môn này, để đoạt huy chương Olympic hay ASIAD là rất khó khăn, nhưng lại tạo được hiệu ứng phát triển rất tốt, góp phần thu hút đầu tư cơ sở vật chất, hạ tầng, trang thiết bị tập luyện, kinh phí tổ chức các sự kiện quốc tế lớn.

Chính vì vậy, Cục Thể dục thể thao Việt Nam sẽ cân nhắc thật kỹ lưỡng, trong 17 môn thể thao dự kiến được lựa chọn đầu tư trọng điểm sẽ có sự rà soát và đánh giá lại để xác định được các môn trọng tâm, trọng điểm để đầu tư nhằm đạt được hiệu quả tốt nhất. ■

Quan trọng vẫn là khâu chuẩn bị

VĨNH HY

Đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam vừa xác định các đối thủ tại vòng bảng vòng loại Giải bóng đá nữ vô địch châu Á 2026, sẽ diễn ra vào tháng 6 tới tại Việt Trì (Phú Thọ). Đây là giải đấu khởi động trong hành trình dài chinh phục tấm vé dự World Cup lần thứ hai của bóng đá nữ Việt Nam.

Không thể chủ quan

Kết quả bốc thăm vòng loại sân chơi số 1 châu Á đưa đội tuyển nữ Việt Nam (hạng 37 thế giới) nằm ở bảng đấu cùng các đối thủ Guam (hạng 96), UAE (hạng 112) và Maldives (hạng 163). Các đội thi đấu tập trung vòng tròn tính điểm, lấy duy nhất một đội đứng đầu ở mỗi bảng tham dự VCK cùng chủ nhà Australia và 3 đội có thành tích cao nhất từ mùa giải 2022 gồm Trung Quốc, Nhật Bản và Hàn Quốc. Xét về thứ hạng và thực lực, tuyển nữ Việt Nam vượt chội các đối thủ, chưa kể thầy trò HLV Mai Đức Chung được thi đấu trên nhà Việt Trì. Thế nhưng với việc mỗi bảng đấu chỉ lấy duy nhất một đội đứng đầu để tham dự VCK thì "Những cô gái kim cương" không thể chủ quan, phải tập trung giành điểm số tối đa qua từng trận.

HLV Mai Đức Chung cho biết: "Trong số 3 đội cùng bảng, tuyển nữ Việt Nam mới chỉ từng thi đấu với đội tuyển Maldives tại Vòng loại nữ châu Á 2022. Mặc dù ở trận đấu đó đội tuyển nữ Việt Nam giành chiến thắng đậm nhưng thời gian gần đây các quốc gia trong châu lục đều đang có sự đầu tư và thay đổi mạnh mẽ, vì vậy chúng tôi không thể chủ quan. Đối với bóng đá nữ UAE, vừa qua CLB nữ TP.HCM đã tiếp đón CLB nữ Abu Dhabi Country Club đến từ UAE. Qua trận đấu đó, có thể thấy được bóng đá nữ UAE có nhiều lợi thế về thể lực với các cầu thủ nhập tịch. Đội tuyển Guam là đối thủ còn mới đối với tuyển nữ Việt Nam, tuy nhiên qua thông tin sơ bộ, đây cũng là đối thủ có thể hình và sức mạnh".

Đương nhiên, mục tiêu hàng đầu của đội tuyển nữ Việt Nam là vượt qua vòng bảng để tham dự VCK vào năm sau. Theo đó, 6 đội có thành tích tốt nhất tại VCK Giải bóng đá nữ vô địch châu Á 2026 sẽ giành vé tham dự FIFA World Cup nữ 2027. Tháng 2.2022 tại Ấn Độ, đội tuyển nữ Việt Nam đã làm nên lịch sử cho bóng nước nhà khi đánh bại đội tuyển Đài Bắc Trung Hoa 2-1 ở trận tranh vé vớt VCK Giải bóng đá nữ vô địch châu Á 2022, để giành suất tham dự FIFA World Cup nữ 2023. Đợt tập trung vào tháng 5 tới sẽ là bước đi đầu tiên của thầy trò HLV Mai Đức Chung trong hành trình tái lập lịch sử.

Chuẩn bị chu toàn

Sau khi xác định các đối thủ tại vòng loại giải châu Á, Liên đoàn Bóng đá Việt Nam và Ban huấn luyện đang lên kế hoạch và chuẩn bị để có đợt tập huấn kỹ lưỡng nhất cho đội. "Chúng tôi sẽ lựa chọn lực lượng tốt nhất thông qua giải U19 nữ và giải nữ Cup quốc gia đang diễn ra. Bên cạnh đó sẽ bổ sung lực lượng trẻ gọi lên tập trung cùng các cầu thủ có kinh nghiệm, qua đó chuẩn bị đội hình tốt nhất cho vòng loại lần này", HLV Mai Đức Chung cho hay.

Bên cạnh vòng loại giải châu Á, tuyển nữ Việt Nam còn 2 mục tiêu quan trọng khác trong năm nay là giải vô địch Đông Nam Á và SEA Games 33. Để chuẩn bị cho những giải đấu này, đội tuyển nữ Việt Nam đã có những chuyến tập huấn bổ ích trong năm 2024 tại Cộng hoà Séc (tháng 9) và Trung Quốc (tháng 10). Những chuyến đi trên đã giúp các tuyển thủ tiếp tục được tập luyện trong môi trường ĐTQG, duy trì cảm giác thi đấu do đội không có giải quốc tế chính thức nào trong năm 2024. Những đợt tập trung, thi đấu tập huấn quốc tế trên là cơ hội rất tốt để HLV Mai Đức Chung cùng ban huấn luyện xây dựng lực lượng, là tiền đề để chuẩn bị từ xa cho những giải đấu chính thức trong năm nay.

Đội tuyển nữ Việt Nam đang trong quá trình trẻ hóa để chuẩn bị cho tương lai. Điều này cực kỳ quan trọng, ảnh hưởng lớn đến thành tích của đội. Trong 2 lần tập trung năm ngoái, HLV Mai Đức Chung đã gọi khá nhiều cầu thủ trẻ và sẽ không có gì ngạc nhiên nếu chiến lược gia sinh năm 1951 làm điều tương tự ở đợt hội quân vào tháng tới.

HLV Mai Đức Chung bày tỏ: "Việc trẻ hóa lực lượng là một hành trình của tất cả các đội bóng để có được lứa kế cận. Nếu chúng ta không có lứa kế cận tốt thì rõ ràng thành tích của chúng ta sẽ không tốt, vì vậy chúng tôi đã làm điều này từ lâu. Nhưng chúng tôi liên tục thay đổi, thường xuyên tạo cơ hội cho các cầu thủ trẻ khác nhau lên đội tuyển nữ tập luyện để làm quen, sau đó có thể sẽ trả về và mời những người khác lên, chứ không cố định một vài người. Tất nhiên những cầu thủ đang thi đấu tốt sẽ nằm trong kế hoạch lên đội tuyển". ■

Đội tuyển nữ Việt Nam sẽ chuẩn bị kỹ lưỡng cho các giải đấu trong năm 2025 Ảnh: VFF

TIN THỂ THAO

Hà Nội nhất toàn đoàn Giải Wushu VĐQG

Giải Wushu VĐQG 2025 vừa diễn ra tại nhà thi đấu TDTT tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu chứng kiến phong độ xuất sắc của các VĐV Hà Nội khi đơn vị này giành được 22 HCV, 7 HCB, 8 HCĐ để xếp hạng nhất toàn đoàn. Nổi bật trong số các VĐV mang về HCV cho đại diện Thủ đô có bộ đôi tuyển thủ quốc gia Dương Thúy Vi (giành 2 HCV kiếm thuật và trường quyền nữ) và Đặng Trần Phương Nhi (1 HCV nam côn nữ). Xếp sau Hà Nội là TP.HCM (4 HCV, 4 HCB, 8 HCĐ) và Đồng Nai (3 HCV, 4 HCB).

Giải năm nay có sự tham dự của hơn 380 VĐV thuộc 38 đơn vị, thi đấu tranh 51 bộ huy chương. Đây cũng là giải đấu để ban huấn luyện ĐTQG kiểm tra, đánh giá tốt nhất chuyên môn từng tuyển thủ, qua đó tạo sự chuẩn bị cho các giải quốc tế diễn ra trong năm nay là: Giải vô địch trẻ châu Á (tháng 7), Cup châu Á (tháng 7), World Games (tháng 8), vô địch thế giới (tháng 9) và SEA Games 33 (tháng 12).

V.H

8 đội dự Cup bóng chuyền Hùng Vương 2025

Sau giai đoạn I Giải bóng chuyền VĐQG 2025, đã xác định được 8 đội tham dự Cup bóng chuyền Hùng Vương 2025 diễn ra tại tỉnh Phú Thọ từ ngày 3 - 6.4. Theo đó, 4 đội nam dẫn đầu bảng đấu tại giải VĐQG sẽ góp mặt là Công an TP.HCM, Biên phòng MB, Thể công Tân Cảng, Đà Nẵng; 4 đội nữ là LPBank Ninh Bình, Thông tin Đông Bắc, Ngân hàng Công Thương và VTV Bình Điền Long An. Các đội được chia thành 2 cặp đấu, thi đấu loại trực tiếp. Ở giải nam, 2 trận bán kết được xác định là Công an TP.HCM - Đà Nẵng và Biên phòng MB - Thể công Tân Cảng. Tại giải nữ là LPBank Ninh Bình - Ngân hàng Công Thương và Thông tin Đông Bắc - VTV Bình Điền Long An.

Giới chuyên môn đánh giá, với sự góp mặt của những đội bóng hàng đầu, Cup Hùng Vương 2025 sẽ cống hiến cho người hâm mộ những màn tranh tài đỉnh cao và hấp dẫn.

H.L

Kết thúc Giải bóng ném các CLB quốc gia 2025

Giải đấu vừa khép lại tại TP.HCM với chiến thắng thuộc về đội nam Nguyễn Tri Phương (quận 10, TP.HCM) và đội nữ Hà Nội I. Theo đó, ở chung kết nam, CLB Nguyễn Tri Phương thắng CLB Nguyễn Du (quận 1 TP.HCM) với điểm số 35-32 để vô địch. Đồng hạng ba là Bà Rịa - Vũng Tàu và Tao Đàn (quận 1, TP.HCM). Ở nội dung nữ, CLB Hà Nội I giành ngôi vô địch sau khi thắng CLB Nguyễn Tri Phương (quận 10, TP.HCM) với điểm số 27-22. Hai đội đồng hạng ba là Bình Định và Hà Giang.

Giải năm nay quy tụ 8 đội nam, nữ đến từ Hà Nội, TP.HCM, Bình Định và Hà Giang. Giải đấu là cơ hội để các nhà làm chuyên môn tìm kiếm và tuyển chọn những tài năng mới, bổ sung lực lượng cho đội tuyển bóng ném Việt Nam, hướng tới SEA Games 33 vào tháng 12 tại Thái Lan.

L.H

Tổng Biên tập: NGUYỄN ANH VŨ
Phó Tổng Biên tập: PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI
TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
GPXB: Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
Chế bản: Báo Văn Hóa
In tại: Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

HÀN QUỐC:

Phim vạ lây vì diễn viên vướng bê bối

● ĐÔNG MAI

Bê bối đời tư của các diễn viên không chỉ ảnh hưởng đến thanh danh, tài chính của chính họ mà những bộ phim họ tham gia cũng bị "đắp chiếu" lây. Hậu quả không chỉ dừng lại ở việc một sản phẩm nghệ thuật của một tập thể có nguy cơ bị mất trắng.

Ngày 22.3, Disney+ đã hoãn phát hành bộ phim truyền hình *Knock-Off* sau những tranh cãi ngày càng tăng xung quanh nam diễn viên chính Kim Soo Hyun. "Sau khi cân nhắc kỹ lưỡng chúng tôi đã quyết định tạm dừng kế hoạch phát hành bộ phim", đại diện của Disney Korea cho biết.

Knock-Off là một trong những dự án trọng điểm của Disney Korea năm 2025 và ban đầu dự kiến sẽ lên sóng trong tháng 4. *Knock-Off* có chi phí sản xuất lên tới 60 tỉ won, là một trong những dự án tốn kém nhất trong danh sách năm 2025 của Disney+ với những nỗ lực tiếp thị toàn cầu rộng rãi. Một người trong cuộc nói: "Họ có thể coi đây là cơ hội để tái lập sự hiện diện của mình tại Hàn Quốc và châu Á, đặc biệt là khi Kim Soo Hyun hiện là ngôi sao toàn cầu sau *Queen of Tears*. Vụ bê bối bất ngờ này có thể khiến họ mất đi cơ hội đó".

Dự án phim "Knock-Off" có sự tham gia của Kim Soo Hyun nguy cơ lỗ đậm do bê bối của nam diễn viên này

Nam diễn viên 37 tuổi này đang bị điều tra vì cáo buộc có quan hệ tình cảm với cố diễn viên Kim Sae Ron khi cô còn là trẻ vị thành niên. Kể từ khi tranh cãi nổ ra, giới truyền thông và các nhãn hàng đã cắt đứt quan hệ với nam diễn viên. Chương trình *Good Day* của MBC, có sự tham gia của G-Dragon và nhiều người nổi tiếng đã ra thông báo rằng, họ sẽ không phát sóng tập có Kim Soo Hyun.

Một bài viết trên báo *South China Morning Post* cho biết, làng giải trí Hàn Quốc luôn cực kỳ căng thẳng vì người hâm mộ đặt tiêu chuẩn rất cao cho thần tượng, yêu cầu "hồ sơ cá nhân" của các ngôi sao phải luôn "sạch". Do đó, nếu dính líu đến các vụ việc như ly hôn ồn ào, lái xe khi uống rượu, bắt nạt hoặc các bê bối khác, làn sóng tẩy chay lập tức xuất hiện. Trong hợp đồng đóng phim, các nhà sản xuất luôn đưa ra một số điều khoản yêu cầu diễn viên tránh xa mọi thông tin tiêu cực, có khả năng ảnh hưởng xấu đến dự án. Đây được xem là cách để các nhà sản xuất bảo vệ quyền lợi, hình ảnh cũng như tăng trách nhiệm của diễn viên.

Với mối lo ngại ngày càng tăng về rủi ro liên quan đến diễn viên, nhiều người trong ngành tin rằng các điều khoản phạt hợp đồng nên được làm rõ hơn. Một người trong ngành cho biết: "Toàn bộ các dự án có nguy cơ do cuộc sống cá nhân của diễn viên, chúng tôi cần các hướng dẫn rõ ràng, chuẩn hóa. Ngay cả khi có điều khoản phạt, các diễn giải pháp lý cũng khác nhau. Ngành công nghiệp cần các biện pháp bảo vệ mạnh mẽ hơn để giảm thiểu rủi ro".

Trên đây chỉ là một trong nhiều dự án phim bị ảnh hưởng nghiêm trọng do bê bối của diễn viên chính. Truyền thông Hàn Quốc nhận định, nhiều nhà sản xuất phim ảnh Hàn Quốc hiện phải đối mặt với vấn đề nan giải là liệu có thể phát hành những tác phẩm đã quay xong hay không, trong khi các diễn viên đóng chính lại vướng vào những ồn ào như sử dụng ma túy trái phép, bạo lực học đường, lái xe khi say rượu...

Theo *Ten Asia*, tương lai của *History of Losers* (Lịch sử của những kẻ thua cuộc) trở nên mông lung do cả nam, nữ chính đều bị tố là những kẻ bạo lực học đường thời còn đi học. Phim đã hoàn tất quá trình quay vào tháng 8.2022, tuy nhiên trước đó do nam chính Jo Byung Gyu vướng cáo buộc bạo lực học đường, nên lịch chiếu phim bị hoãn lại. Sau đó, nữ chính Song Ha Yoon cũng bị tố với tội danh tương tự. Với những bê bối này, việc phát sóng *History of Losers* càng trở nên mờ mịt hơn.

Chịu chung số phận "đắp chiếu" vô thời hạn do diễn viên chính lái xe khi say rượu là *Investigative Trip* (Chuyến đi điều tra), hoàn thành quay vào năm 2019 và *The Firefighters* (Những người lính cứu hỏa), hoàn thành quay vào năm 2020. Nhân vật chính của 2 bộ phim này lần lượt là Baek Sung Woo và Kwak Do Won. Baek Sung Woo bị bắt vì lái xe trong tình trạng say rượu vào tháng 11.2020, trong khi Kwak Do Won bị bắt vì lái xe trong tình trạng say rượu vào tháng 9.2022. Trong đó, *Investigative Trip* xoay quanh câu chuyện của các thám tử, còn *The Firefighters* kể về những người lính cứu hỏa dựa trên một vụ cháy ngoài đời thực.

Một tác phẩm khác cũng gặp khó là *Goodbye Earth* (Trái đất) do Yoo Ah In đóng chính. Ban đầu, tác phẩm dự kiến phát hành vào năm 2023, song ngày phát hành đã bị hoãn lại sau khi Yoo Ah In có kết quả xét nghiệm dương tính với cocaine, ketamine, cần sa và propofol. Sau một năm trì hoãn, bộ phim đã được phát hành vào ngày 26.4.2024. Đáng chú ý, *Goodbye Earth* là tác phẩm hiếm hoi được phát hành trong khi diễn viên chính vướng bê bối. ■

GÓC BÌNH LUẬN

"Mối tình" Việt - Bỉ luôn trụ vững và chưa bao giờ bị "đóng băng"

● THANH HÀ

Đó là chia sẻ của Đại sứ Phan Thúy Thanh, cựu Đại sứ Việt Nam tại Vương quốc Bỉ nhân chuyến thăm cấp Nhà nước của Nhà vua Bỉ Philippe và Hoàng hậu Mathidle đến Việt Nam.

Việt Nam và Bỉ thiết lập quan hệ ngoại giao từ năm 1973, quan hệ hai bên ngày càng phát triển, đi vào chiều sâu và đang trở thành hình mẫu thành công của mối quan hệ hợp tác Bắc - Nam, bền bỉ, giữa hai quốc gia phát triển và đang phát triển. Hiện Bỉ đã trở thành đối tác thương mại lớn thứ sáu của Việt Nam trong Liên minh châu Âu (EU), có hàng trăm dự án đầu tư tại Việt Nam. Trong khi đó, cho dù chưa nhiều, các doanh nghiệp Việt Nam cũng đã bước đầu thu "quả ngọt" khi có được những dự án đầu tư tại ngay chính trung tâm của châu Âu với giá trị nhiều chục triệu USD. Nếu quay ngược kim đồng hồ, trở lại những năm tháng "ngày xưa" thì chắc chẳng ai trong chúng ta có thể hình dung ra mối quan hệ Việt - Bỉ phát triển sâu rộng và ngoạn mục như ngày hôm nay, trên tất cả các lĩnh vực chính trị, đầu tư, kinh tế, thương mại, khoa học công nghệ, hợp tác phát triển, văn hóa và giáo dục.

Nhớ lại những năm tháng dài từng công tác tại Bỉ (1993-1997 và 2003-2007), Đại sứ Phan Thúy Thanh cho biết: "Tôi càng thấm thía một điều rằng để thúc đẩy quan hệ song phương, cả hai quốc gia đều cần có ý chí chính trị, quyết tâm và thiện chí, mà ở đó, điều quan trọng nhất làm nên sự gắn kết nằm ở yếu tố con người. Điều này được chứng minh và lý giải bởi việc rất nhiều thế hệ các nhà lãnh đạo, tầng lớp nhân dân, nhà ngoại giao, nhà khoa học, doanh nhân, lưu học sinh, tổ chức chính phủ và phi chính phủ ở cả hai nước đã không ngừng nghỉ, dày công vun đắp, xây dựng mối quan hệ Việt - Bỉ. Để ngày nay, hai nước có được mối quan hệ mang tính chất hình mẫu và bền vững, được cộng đồng quốc tế đánh giá cao. Chính nhờ có những "cây cầu nối nhịp" mà trong suốt hơn 50 năm qua, cho dù gặp bất cứ biến cố hay khó khăn nào, cũng như trong bất cứ bối cảnh phức tạp nào của thời cuộc, mối quan hệ Việt - Bỉ vẫn là mối quan hệ chính trị tốt đẹp. "Mối tình" Việt - Bỉ luôn trụ vững và chưa bao giờ bị "đóng băng", chưa bao giờ dừng lại mà luôn tiến về phía trước với hợp tác không chỉ ngày càng sâu sắc mà ngày càng có chất lượng, phù hợp với sự phát triển của tình hình".

Cội rễ của mối quan hệ bền chặt này, theo Đại sứ Phan Thúy Thanh được hình thành và phát triển dựa trên nền tảng lợi ích chung, sự tin cậy lẫn nhau và mong muốn song trùng, đó là cùng hợp tác vì sự phát triển bền vững và lợi ích của nhau. Thời gian trôi qua nhưng vẫn đọng lại tình người. Làm sao quên được những nỗ lực và tình cảm đặc biệt của chính quyền tỉnh Đông Flanders, thành phố Gent khi dành sự quan tâm, giúp đỡ và tài trợ gần như hoàn toàn cho "Tháng Việt Nam tại Bỉ" năm 2006 nhằm quảng bá các hoạt động thương mại, văn hóa, du lịch của Việt Nam. Và cũng như thành một thông lệ, cứ mỗi độ Xuân về, vào dịp Tết của Việt Nam, Ban giám hiệu của Trường Trung học Saint Michel (ngôi trường mà thành viên Hoàng gia Bỉ đã từng học), trong đó có Nhà hát Saint Michel cổ kính, ngay tại trung tâm thủ đô Bruxelles, lại dành cho sứ quán Việt Nam cả khuôn viên rộng lớn, đủ sức chứa hơn hàng nghìn người để tổ chức các hoạt động Tết. Cũng chính tại nơi đây, cố Giáo sư Trần Văn Khê và đoàn Nhã nhạc đã có buổi giới thiệu và trình diễn về Nhã nhạc Cung đình Huế không thể tuyệt vời hơn mà dư âm còn đọng lại mãi như một niềm tự hào của văn hóa Việt Nam tại châu Âu…

"Mối tình" được đơm hoa, kết trái từ văn hóa nên càng sâu chặt, bền lâu. Văn hóa, sợi dây kết nối giữa hai dân tộc, tô thắm thêm tình hữu nghị, góp phần khẳng định chuyến thăm Việt Nam của Nhà Vua Vương quốc Bỉ Philippe và Hoàng hậu Mathilde là dấu mốc lịch sử quan trọng, mở ra một trang mới cho quan hệ hữu nghị hai nước. ■